

Egyes szám ára lej
Magyarországon 20 fillér

Előfizetői példány
Arusításba nem bocsátandó

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam

148. szám

Főszerkesztő

Szele Béla dr.

Hétfő

1933. évi július 3

ELOFIZETÉSI ARAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő meghívott útján fizet, az beszedési díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátak rékpénztári számlánk száma 12.174. — HIRDETÉSEK díja: hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

MAROSVÁSÁRHELY VÁLASZOL GENFNEK

Londontól—Bécsig

Az idő történelmi lázára jellemző, hogy óráról-órára változik a körkép s a doktorok is óránként új recepten törik a fejüket. Bizonyos, hogy a föld soha annyira egységes test nem volt, mint éppen ma s egy-egy helyi probléma kezelése nem volna más, mint a vajásokok és felcserek hatszáz év előtti módszere, amely a fekélyt gyógyította és nem a beteg szervezetet. De bizonyos az is, hogy a politika orvostudománya legfeljebb a dolgok logikai megismerésében tartott, ahol az általános gyógytudomány tudja, hogy csak a világ egységes kezelése segítene, de még a székelyi hiányzanak. És ha meg is volnának, a beteg ellenállása minden eredményt eleve iluzórává tenné.

A londoni világgazdasági konferenciát a legnagyobb orvosi konzultációnak tekinthetjük, amely valaha összeült, hogy betegről és betegségről tanácskozzék. Ha a betegség nem volna olyan előrehaladott és nem romlana rohamosan percről-perce, azt mondanánk, örvendetes haladás már maga az a belátás, amely a föld valamennyi államát összehozta a bajok együttes megbeszélésére és megszüntetésére. De a világ mai helyzete s testi-lelki széttepettsége azt bizonyítja, hogy még a megbeszélésben sem lehetnek egységesek a népek, semhogy a bajok megszüntetésében. Mindenki a maga problémájára gondol, a maga helyi sebének, vagy daganatának a külön gyógyítását kívánja s a külsőbalatni vágyak sokkal erősebbek, mint az a logikai belátás, hogy itt az egész kórságos szervezetet kell felhátrálni és megújítani. Ez a tény magában hordozza a sajnálatos felismerést, hogy a londoni konzultálás igazi eredményre nem vezethet.

Az egyébként készült receptek is csak a pillanat gondjait és aggodalmait jellemzik, de nem a holnap és holnapután szükségét és kívánalmait. Itt van az új terv, helyesebben a tervék, vágyak, szándékok és módszerek egész ágbogos szövvénye: miképpen lehetne Közép Európát a nagy mentőakció során külön is megmenteni. Rómában, Párisban, Berlinben, Prágában, Bécsben és Budapesten új jelszavak hangzanak el, mindenütt természetesen mások, de mind ugyanazt akarja: megmenteni a mai medence népeit az összeomlástól. Osztrák-német unió, Anschluss, restauráció, konföderáció, a Duna-medence fölélesztése, gazdasági blokk Passautól Ruscsukig s még néhány rokongondolat. Az idea égetően időszerű, nemcsak a gazdasági, de a politikai görcső alatt is milliószámra nyüzsgőnek a kórokozó s a gyógyítást parancsoló bacillusok, s inkább azon kellene csodálkozni, ha Közép-Európa külön nagy problémáját nem tekintenék itt is, ott is nagyon fontos kezelési területnek.

Nézzük azonban a megoldás kiilón-kiilón javallatait, azokat az egyedül üdvözítő módszereket amik mind érvényesülés után kiálltanak. Berlin Anschlusst akar és Berlin az évszázadokra hivatkozik. Szó se róla, az évszázadok igazat adnak Berlinnek, az osztrák nép ugyanugy a német törzshöz tartozik, mint a porosz vagy a bajor. Csak a pillanat nem igazolja Berlinnek. A történelemnek az a pillanata, hogy Berlinben Hitler uralkodik, az egy akor egy pástor erőszakos értelmezője. Az osztrákok nem kérnek ebből az egypástorból, aki ma csak a botot és harapós kutyát jelenti, az egy-akolból, amely inkább járom, mint abrak. S a világ se kér belőle. Ámde a pillanaton innen és túl, Hitler előtt és majd Hitler után, életvesztés ez a csatlakozó gondolat, nem szabad elfelejtenuink, hogy január harmincadikáig az osztrák nagynémetek és a szociáldemokraták maguk is ezt a külpolitikai vonalat követték, lelkiileg talán maguk a kercoszok is, bár ő kmindig a perc reál-

Élénkül a belpolitikai élet

Duca hazaérkezett

és a brassói állomáson beszél külföldi benyomásairól és a liberális-párt itthoni szándékairól

Junian és Stere a kisebbségi probléma rendkívüli fontosságát hangsúlyozzák

Brassó, július 2.

I. G. Duca, a liberális párt elnöke, hosszabb külföldi tartózkodás után szombataton visszatért Romániába. A liberális párt a brassói állomáson és a bukaresti Gara d Nord-on ünnepélyes fogadtatást rendezett vezére számára. A brassói állomáson Ducát mintegy száz híve jelent meg, hangos óvációval fogadva a hazatérő politikust, akit — legalább is így mutatja a pillanatnyi politikai horoszkóp — a közeljövő miniszterelnökének kell tekinteni.

A Decebal-expressz csak egy-két percet tartózkodott Brassóban. Ezt a rövid időt jórészt az üdvözlések foglalják le. Valaki rózsacsokrot nyújt át. A Ducával való beszélgetésre alig néhány pillanat marad.

— Azt kell mondanom, hogy nagyon eredményes volt utazásom! — harsogja oly ragyogó optimizmussal, hogy az egész pályaudvar hallja szavait. — Rengeteg emberrel beszéltem úgy Párisban, mint Londonban. Többek között MacDonalddal is, aki már régebbi ismerősöm. MacDonalddal telve van jóhiszeműséggel. Óh, az angol premier mindig nagy álmodozó volt...

— Elnök ur a londoni konferencia sikerétenségeről beszél... Miféle következménye lehet ennek román szempontból?

— Bonyolult lenne a felelet. Annyit mindenesetre le kell azonban szögezni, hogy most bizonyosodik be, mennyire helyes volt a liberális párt pénzügyi politikája és különösen Brătianu Vintilának az a rideg magatartása, amellyel elzárkózott a külföldi kölcsönök politikájáról. „Mindent a magunk erejéből!” — most másképpen állanak, ha a liberális pártnak ez az elve sikerült volna.

— Londonnal kapcsolatban volna-e egyébmegjegyzése?

— Talán csak a román-orosz viszony kérdése. Titulescunak tegnapelőtt nagyon szíves hangú tárgyalása volt Litvinovval, az orosz külügyek népbiztosával?

politikáját hirdetve hallgattak róla. De a valóságban minden osztrák kormány tizenkilenc óta egy lassu és zajtalan Anschlusst politikáját csinálta. Ezt bizonyította a postai tarifa, amely a két ország között belföldi alapra helyezkedett, a munkapiac szabadsága a két ország állam polgárainak, a kulturális váromentesége, a vízumkényszer megszüntetése, ezer vámkedvezmény és sok más hasonló. Amikor Brüning külügyminiszter, a hitler megkötötte Schoberrel a vámuniót, Franciaország és a körülötte csoportosuló Európa felhőrdült, de maguk az osztrákok nem értették meg, miért nem engedik meg nekik, hogy a német testvér felé orientálódjanak, amikor ez nekik szívügyük.

Ezt persze tudnunk kell, ha a pillanaton túl a jövő felé vizsgálódunk. Bizonyos, hogy Hitler ma mindent elrontott és lerombolt, ami a két nép között tizenégy

— Ön ebben a kérdésben nem informálódott?

— Sajnos, nem ismerem Litvinovot. Ellenben hallok, hogy rendkívül nagy tudású és ügyes ember.

— Ugy látszik, a kormánypárt az Ön diplomáciai körutjával kapcsolatban Mihalachét ellenkörtuttra küldötte ki?

— Dehogya is. Mihalache járt ugyan azokon a helyeken, de ő a szövetségeket tanulmányozta. Most Jugoszláviában folytatja tanulmányutját. Hogy az utazásának mennyire nincsen külpolitikai jellege, mi sem bizonyítja jobban, minthogy a londoni konferencia delegátusi tisztségét nem vállalta.

Néhány szót mond a németországi helyzetről, amelyet felettébb zűlaltnek talál és az ausztriai szituációról, ahol minden borotva-élen táncol. Több kérdésre és feleletre a várakozási időből nem telik.

Duca érkezését

belpolitikai körök feszült érdeklődéssel várták. Azt remélik ugyanis, hogy a liberális párt elnökének hazatérte a belső helyzetben fordulatot hoz. Ugy tetszik, Ducának hasznosan sikerült elrendeznie külföldi kapcsolatait, a liberális párt kormányrahívásának esetére. Erre vall az is, hogy bukaresti jelentés szerint Duca már a jövő hét elején kihallgatást kér a királytól, akinek be akar számolni elért eredményeiről és egyben a kormány menesztését, egyben a liberális párt hatalomrahívását fogja igényelni.

A liberális pártban természetesen különös várakozás előzte meg Ducát. Mégpedig nemcsak azért, mert sorsfordulást remélni következtől, hanem azért is, mert a vezér távolléte alatt

a liberális párt elnökségében bizonyos hazakodások keletkeztek, amelyek az utóbbi időben fenyegető jellegű kezdettek öltetni. Különösen Anghelescu, a volt közoktatásiügyi miniszter személye körül éledtek ki az elmentések.

év szívósságával épült, bizonyos, hogy Ausztriában ma, a Berlinből instruált náciakat kivéve, senkisémm akarja az Anschlusst. De mi lesz, ha egyszer Hitler belbük politikai és gazdasági ostobasága és újra olyan férfiak jutnak uralomra Berlinben, akik Bécs számára is rokonszenvesek? A fait accompli, amit ma teremtenének, új nyugtalansággal, új bajokkal terhelne Közép-Európát.

Semmi kétség, a pillanat sürget s a pillanatot is fontos. E a politika nemcsak azokra az esetlegességekre épít, mi lesz ha Hitlerék összeomlanak és Ausztriában újra-éled a testvérérzés. A politikában az érzelmek nem első helyen állanak. A gyomor ma fontosabb, mint a szív. De épp a gyomor szempontjából néhány generális mágnes és császári királyi hivatalnok méltóság és romantikus szentimentalizmusa a restaurációról se vehető tulságosan fontosnak.

Junian

pártja, a radikális parasztpárt, folytatja nagyarányú mutatózó szervezkedési munkálatait. Pénteken megalakult Bukarestben a párt tanulmányi köre, amelynek elnökévé Stere Constantint választották meg. Ezután a tanulmányi kört a következő ügyosztályokra osztották fel:

Szociálpolitika, nemzetgazdaság, kisebbségi kérdés, közigazgatás, vallás- és közoktatás-ügy, közlekedés és külpolitika.

Érdekes, hogy megnyitó beszédükben úgy Junian, mint Stere kiemelték, hogy a hangsúlyt a kisebbségi kérdésre kell fektetni.

Ez ügyosztály elnökéül dr. Radu Olteanu brassói ügyvédet, a radikális parasztpárt brassómezei tagozatának elnökét választották meg. A bizottság tagjai Florescu képviselő, Papaziscu professzor és Orzea (Fogaras) lettek.

Mihalache és Madgearu

jövő hét szerdán, illetve az utóbbi csütörtökön érkeznek haza külföldi utjukról. Megérkezésük után azonnal fontos tanácskozások kezdődnek, a következő kérdéssel kapcsolatban:

1. A párt belső helyzete.
2. Mit kell tennie a kormánynak, hogy megmentse helyzetét?

Magában a kormányban e kérdésekkel kapcsolatban nagy optimizmus uralkodik. Azt hiszik ugyanis, hogy Mihalache, a maga hatalmas presztízsével, le fogja szerelni a belső ellenzéket, az ugynevezett sarló-csoportot. Ami a kormány helyzetének szilárdítását illeti, ez már nehezebb dió. Itt viszont abban bízhatnak, hogy Madgearu párisi és londoni tárgyalásainak következményeként olyan eredményeket hoz majd magával, amelyek alkalmasak lesznek a kormánnyal szemben mutató ellenhangulat leszerelésére.

tosnak. Akkor sem, ha a legitimisták erősebben feszülődnek s a háborúból ismert Habsburgágens, Sixtus pármái herceg úrra felveszi a kulisszamögötti intrikus szerepét. A gyomor szempontjából egyetlen fontos dolog, hogy a dunai medence népei egymásközt keressék és találják meg az érintkezésnek azt a szoros kapcsát, amelyet épp a Duna jelképez a legmarkánsabb realitásban. Miért ne folytathatna az árucseréje élete a dunai népek közt oly szabadon, mint maga a víz? Restauráció? Monarchia? Habsburg-uralom? A régi jelszavak csöddő mondanak az új idők követelésén. Az idő szignatúrája: összefogni, ahogy a vízcseppek összefognak és érvényesülést engedni a vízhullám törvényének, amely nem ismer határokat és vámbatárokat. Ez maga volna a gyógyulás kezdete.

Admirális — a német evangélikus egyházak élén

Irtó-hadjárat a német katolikus egyházak ellen

Ma feloszlatták az egyház társadalmi egyesületeit

Mi lesz a centrum vagyonával — A bajor néppárt is feloszlik — Hindenburg az evangélikus egyházakért személyes befolyását is latba vetette

A gazdaság-politikai osztály négy nemzetiszocialista vezetőjét internálták

Berlin, július 2.

A centrum feloszlátása után — helyesebben: a centrum „önkéntes” feloszlátása után — az egyházakra került a sor. A katolikus egyház ellen lendül most az iram. Az evangélikus egyház meghódítása és az államegyesítésbe való bekegyesíttetése már hetek óta tart és annak élén a kormánybiztos már alaposan dolgozik is.

A katolikus egyházhoz eddig a nemzeti-szocialistapárt nem tudott hozzányúlni. A német katolicizmusnak komplikált és mély szervezete, de még ezenfelül a kormány sem engedte, hogy a párt a katolicizmussal szemben úgy lépjen fel, ahogyan fellépni szeretett volna. Előbb a béke útján próbálta meg Hitler. Ezért ment még husvét körül Pápen Rómába és ezért van most is ott.

A hangulatra nagyon jellemző, hogy Pápen római küldetésének eredményeit nem lehet már Németországban bevárni.

A tömegek követelik a katolikus egyház azonnali „Gleichschaltungját” és így a centrum kénytelen volt „önkéntes” feloszlátását olyan időben kimondani, amikor felőle és élete felől Pápen Rómában tárgyal.

Nincs kizárva az sem, hogy az evangélikus tömegek is követelik a katolikus egyház beolvadását. Velük szemben eddig a legdrasztikusabban járt el a kormány és így nem tartják igazságosnak, hogy ugyanakkor a katolikus egyházzal szemben még mindig

csak a keztyűs-kéz politikája érvényesül. Az evangélikusok éppen tegnap új kormánybiztost kaptak.

A kormánybiztos — egy admirális. Meuselnek hívják.

Meusel admirális hivatalbalépését tudató rendeletében így ír:

...Hitler kancellár megbízásából, mint annak teljhatalmu megbízottja, az egyház és „az evangélium” (!?) akaratából átvesszem az evangélikus egyházszövetség vezetését.

Most már tudjuk: az evangélium az egyházszövetség élére admirálisot kívánt.

Ami a katolikus egyház beolvadását illeti, most már a kormány egyetlen pillanatig sem fog habozni. A centrum ugyanis tegnap nagyon ügyes taktikát követett. Mikor híjött annak, hogy a ludwigshafeni és pfalzi plébániák vagyonát elkobozza már a kormány, a centrum egyetlen éjszaka alatt úgy döntött, hogy „önként” feloszlik. A külföldi sajtó megállapítja, hogy a centrum nagyszemű gazdaságpolitikát követett, mikor így határozott. A Hitler-kormány ugyanis, ha valamilyen politikai pártot, egyesületet, vagy szövetséget eddig hatalmi erőszakkal feloszlalt, mindig talált jogcímet arra, hogy a feloszlaltott szervezet vagyonát elkobozza.

A centrum esetében vagyonelkobzásról szó sem lehet.

A centrumot nem oszlatták fel, hanem a centrum feloszlott.

A kormányhatalomnak semmi köze sincs

ahhoz, ha valamelyik szervezet, vagy testület feloszlik. Feloszlani nem büntetés, amely retorziót követel, hanem szuverén jog, amelyért a vagyonelkobzás, mint büntetés, ki nem járhat.

Hindenburg az evangélikus egyházakért — „könyörög”

Az egyházakkal szemben folytatott hadjáratnak egyébként ma érdekes fordulata van. Az evangélikus egyház konfliktusa ügyében ma Hindenburg, — akinek ezek szerint sokkal jobbra fordulhatott az állapota, — levelet intézett Hitlerhez. A levélben nem az elnök parancsol a kancellárjának, hanem a 86 éves öreg ur könyörög a birodalom autokratájához.

Hindenburg elmondja ebben a levelében, hogy ugyis, mint hídhú evangélikus, és ugyis, mint államfő, a legnagyobb aggodalommal szemléli azt a konfliktust, amely az evangélikus egyház és a kormány között kitört. A hívők levelei és táviratai, amelyek hozzá futnak be, azt mutatják, hogy ez a konfliktus nemcsak a vezetők konfliktusa, hanem annak gyökerei a nép legszélesebb rétegeibe kapaszkodnak. Az egyház belső szabadságának letöréséről van szó és ez a kormánytörökés az elnököt nyugtalanítja. Ha

A katolikus egyház vagyonát illetően nem szeretne ugyanilyen zsákcúba kerülni a kormány.

Nem akarja, hogy a katolikus egyház meghajoljon. De meg kell hajlítani, hogy a büntető hatalom alkalmazásához is jogcíme legyen.

Vannak olyan vélemények is, amelyek szerint nem a tömeg türelmetlensége siettetette a centrum feloszlátását, hanem a kormány az, amely nem merie bevárni, hogy Pápen P6-mából visszatérjen és esetleg eredménnyel térjen vissza.

A katolikus egyesületek ellen ma tényleg meg is kezdődött a hajsza. Egyelőre csak az egyesületek helyiségeit szállotta meg a karhatalom, de az egyházi szervezetek ellen még nem léptek fel.

Ma feloszlatták és megszállták a Katolikus Német Népegység székházát, a Katolikus Szövetség helyiségeit és a Windhorst Szövetség irodáit. A helyiségeket kivétel nélkül lepecsételték.

Valószínűleg egy néhány napon belül az egyházi szervezetek erőszakos behódítása következik.

A centrummal egyidejűleg természetesen a bajor néppárt is feloszlik.

Münchenben idevonatkozólag ma voltak tárgyalások.

Münchenben egyébként úgy „udják, hogy a centrum ugynevezett „önkéntes” feloszlátását még nem mondották ki. Ez a „kimondás” csak a jövő hét elején történik majd meg.

A kormány egyéb ténykedései:

ez a konfliktus — mondja tovább a levél — el nem csendesedik, még élesebb és még birtatlanabb lesz a helyzet.

— Lelkismereti kötelességemnek tartom, hogy ebbe a konfliktusba beleavatkozzam és arra kérem a kancellár urat, hogy a konfliktus életé tompítsa le és hagyja meg az egyház belső szabadságát.

A levél azzal végződik, hogy Hindenburg ismeri Hitler megértését és bizik abban, hogy a kérdést megnyugtatóan és megbékítően elintézi.

E levél publikálásával egyidejűleg a kormány is nyilatkozott.

Nyilatkozata lakónikus: Hitler intézkedett. Elintézés céljából továbbadta Hindenburg levelét.

Ez a nyilatkozat egy szóval sem mondja, hogy Hindenburg kiánságának megfelelően intézkedett volna Hitler.

Jamásik Áron

Ábel a Társadalomban

33

Engemet is meghatótt erősen ez a hazai szíj, de az egészséges eszem arra tanított, hogy szép a szó, de a tett bizonyít. Azért gondoltam hirtelen egyet s azt mondtam:

— Ha mindent megtenne értem, akkor itt van a hátizsákom s vigye egy darabig.

Ami erre következett, abból csakugyan elhittem, hogy Kerekes ur tizenöt esztendeje nem látott székelyt. Mert ha látott volna, akkor nem lett volna olyan boldog, hogy csakugyan elvegye tőlem erőszakkal is a hátizsákot s nagyember léti-re vigye. S még boldog is volt alatta s megeredett a szava is. Elmondta nekem, hogy három gyermeke van s mégis kitérték a románok a tanítói állásból. Mivel az államra nem esküdt fel. Magamagától sem esküdt volna fel, mert van ő olyan magyar, hogy még Szent István alatt is élhetne; de továbbá azért nem esküdt fel, mert Kolozsvárról olyan rendeletet küldtek a magyar vezetők.

— Hát most hova megy? — kérdeztem.

— Hát oda, Kolozsvárra — mondta.

— S oda mért?

— Azért, hogy megkérdézzem a magyar vezetőket az eskü felől.

— Ezen elcsodálkoztam egy kicsit s meg is mondtam neki:

— Hát nem most említé, hogy már egyszer megmondták, hogy ne tegyen esküt!

— Igende nem tudták, hogy három gyermekem van! — felelte Kerekes ur.

— Sem azt, hogy felfüggesztettek! S most is gyalog megyek, amint látod...

Bajnak éppen elég volt, amit mondtam: ahhoz képest a hátizsákot meg sem érezte. De viszonzás fejében én is megosztottam vele minden gondot s azt én úgy a vállamra képzeltem, hogy nyögtem alatt.

— Te mért nyögsz? — kérdezte.

— Viszem a maga terhinek felit — mondtam.

Ez nagyon jól esett neki, mert azt

mondta, hogy velem a lábaim sem fáradnak úgy, mint egyedül s a hite megacélosodott a magyar igazságban. S amikor megmondtam, hogy magam is Kolozsvárra megyek, nem tudta, mit csináljon, akkora lett az öröme. A bajuszt is megpödrötte, a kezét is emelgette s a lábát is. Végre azt találta ki, hogy én mit gondolok: vajjon neki fel kellett volna-e a román államra esküdni, vagy nem?

— Én az ilyenben ártatlan vagyok — mondtam, mert a bakter jutott eszembe, aki megtanított volt arra, hogy az érzelmeimet ne nyilvánítsam.

— Hát azt hogy értsem, hogy ártatlan vagy? — kérdezte Kerekes ur.

— Azt úgy, hogy nem lovon megyek, hanem gyalog.

Kerekes ur nem elégedett meg a felelettel, hanem tovább firtatott engem s azt mondtotta, hogy a lovonjáróktól már éppen elég számszámot hallott s ő azt szeretné tudni, hogy egy ártatlan gyalogos hogyan itéli meg a dolgot. Végre mégis engedtem, nehogy azt gondolja, hogy már a vándor is ellenség ebben az országban.

— Hát olyankor mire kell esküdni? — kérdeztem.

— Arra, hogy a királyt elismeri az ember, a hazához hű lesz és az állam törvényeit betartja.

— S maga ezek közül melyiket nehezményezi? — fordultam hozzá.

— En egyiket sem jobban, mint a másikat — mondta Kerekes ur. — Tőlem a király bátrón király lehet s a hazához is mi a nyavajával hűtlenkedjem s az állam törvényeit aztán ugyanvalóst betartom, mert nem akarok a tömlecebe kerülni.

— Hát maga akkor eskü nélkül elismer mindent!

— Én el.

— S eskübe beléteve nem!

— Én nem.
Erre én is megállottam, ahogy tőle látam volt, jól megnéztem őt s az ujjammal rámutattam:

— Maga is székely!

— Miről gondolod?

— Az észjárásáról — feleltem.

— Én addigél sokféle embert láttam volt, de hazafiában olyan sunyit, amilyen erre Kerekes ur lett, még soha. Mutatta az egész ábrázata, hogy érti, amit mondtam s ő mégis így szólt:

— Ez nem székely észjárás, fiam.

— Hát milyen?

— Magyar királyi.

— No, én tisztetem, mondja meg neki, de az apját sem szeretem.

— Miféle apját? — nézett rám Kerekes ur.

— Hát a rákot! — mondtam.

Ha székely volt, ezt is értette ő s mégis tette magát. Erre megembereltem én is magamot s megmondtam neki magyarul:

— Hát hallgasson ide, tisztelt vándortárs! Én megmondom, hogy mért szerepeltettem a rákot. Hát én azért szerepeltettem a rákot, mert őt is hajdanában, amikor még ő tudott a vizálatok között a legsebesebben előre uszni, felkérték volt a halak, hogy tegyen esküt. Eltartják őt egész életében s eresztik napfényes vízbe, csak hogy tegyen esküt arra, hogy a jövőben hátrafelé fog uszni. Erre a rák úgy megharagudt, hogy nem tett esküt, hanem mérgiben hátrafelé kezdett uszni s azt mondta, hogy mintsem esküt tegyen, inkább nem fog előre uszni soha. Hát ez a magyar királyi észjárás, lássa! S mért? Azért mert maga is mindent bétart, amire esketni akarták, csak éppen az eledelel s a napfényes víztől esett el, vagyis azért nem tett esküt, hogy maga a tömés alá kerüljön s a tanítói állásába pedig halakot eressen.

Kerekes urnak megnőtt az ábrázata, hogy én mit tudok.

— Hát te ezt a rákos bölcséletet kitől tanultad? — kérdezte.

— Én magamtól — mondtam.

Erre elévett egy kerek zsebtükröt, a kezembe adta s azt mondta:

— No, nézzél belé s pökd szembe magadot!

Gondoltam, gyakorlom magam egy kicsit a szöfogadásban is s éppen azért az arcám elé emeltem a tükröt, a nyálamot meggyújtottam s avval jól bészaporoztam. S azután visszaadtam ebben az állapotában neki, mondván:

— A fene látott ilyen tükröt, hogy e mind felfogja a nyálát.

Kerekes ur megint nem tette le az esküt, hanem a tükröt mérgiben a földhöz vágta és így szólt:

— Aztán te következzél!

Nem akartam, hogy nagyobb villongás legyen közöttünk s azért azt mondtam Kerekes urnak, hogy engemet ne arra tanítson, amit ugvis tudok, hanem valamit olyan dologra, aminek mindaketten hasznát vehessük. Mert azt, hogy ő nálamnál erősebb, minekfolytán bátrón a földhöz vághat, tudom én anélkül is, hogy bémutatná. Ellenben hazafiasságban ugylát-szik nagy hiányt szenvedek s inkább abból adjon nekem leckét. S ha avval meg-vagyunk, akkor a nagyokos fejével talál-ja ki azt, hogy mi ketten miképpen száll-hatnánk ugvi vonatra, hogy Kolozsvárig rajta is maradjunk.

A beszédem tetszett Kerekes urnak, mert rövid gondolkodás után azt mondta:

— Igazad van, Ábel!

Erre nem szóltam semmit, hanem vártam a többit. Egyideig így mentünk a poros uton, végre azonban mégis megvárta Kerekes ur a fületövit s azt mondta:

— A hazafiasság a Himnuszon alap-szik.

— Elismerem — mondtam.

— Az szép, ha elismered, de tudod-e?

— Hát hogyne tudnám, irta Vörösmarty Mihály.

— Ha irta Vörösmarty Mihály, akkor lám mondd el!

Abban a percben, amikor ő is kiejtette Vörösmarty Mihályt, Az én fejemben megpercent valami s hát Kölcsény Ferenc irta a Himnusz. Erről azonban nem szóltam Kerekes urnak, mert azt gondoltam, hogy egy kicsi fegyver jó lesz nekem is.

— Hát mondjad már! — sürgetett.

(Foluttása következik.)

NÉGY HITLER-VEZETŐ AZ INTERNÁLÓ TÁBORBAN

A német politikai életnek egyébként még két nagy szenzációja akad ma.

Az egyik:

A nemzetiszocialistapárt helyettes vezetője: Hess, ezennel jelen lehet a minisztertanácsban. Ez az első lépés a „fasiszta nagytanács” kialakításához. Egyelőre csak vezető kap helyet a kormányban.

A másik:

Ma kizárták a nemzetiszocialista pártból négy vezetőségi tagot és — internálótáborba csukták őket. Mind a négyen a gazdaságpolitikai hivatal vezetői voltak és azért keltették őket a pártból kizárni, mert „meg akarták rabolni a Führer elhatározási szabadságát”. Szórol-szóra így mondja a hivatalos közlöny. Dodonai szavak. De bármilyen rejtett is az értelmük, a lényeg bennük is ki-harsog: engedetlenek voltak Hitlerrel szemben.

LENGYEL REPÜLŐK POMERANIA FELETT

Berlini hivatalos jelentések szerint pénteken délután öt órakor lengyel repülőgépek jelentek meg a pomerániai Bitow felett. A repülő nagy alacsonyan szálltak.

Arról, hogy a repülőgépek röpcédulákat dobáltak volna le, nincs jelentés.

HUGENBERG MÉG POROSZ KORMÁNYBIZTOS SEM MARRADHATOTT

Hugenberg — mint ismeretes — lemondott gazdaság-miniszteri tisztségéről. Hugenberg azonban nemcsak gazdasági miniszter volt, hanem Poroszország kormánybiztosa is.

Hugenberg kormánybiztosi állásáról egyidejűleg nem mondott le és ma mégis, a kancellár előterjesztésére, Hugenberget porosz kormánybiztosi állásáról is felmentette Hindenburg.

Ilyenképpen Hugenberg minden politikai pozícióját elvesztette.

Könyvrizzia

Kolozsváron

Kolozsár, július 2

A rendőrség pénteken este az újságkioszkokban és kölcsönkönyvtárakban nagyszabású könyv- és folyóiratrazziát rendezett, amely főleg az állítólag Brassóban megjelent „Germania de azi” (A mai Németország) című szélsőjobb oldali könyv és egy kommunista brosúra ellen irányult. A rendőrség az ügygel kapcsolatosan mindennemű felvilágosítást megtagad, valószínű azonban, hogy a razzia felsőbb intézkedésre történt.

A bíróság reparált egy kisajátítási sérelmet a Székelyföldön

Csiksztereda, július 2.

Köztudomású, hogy az agrárkisajátítások során hatalmas területeket vettek el és adták oda földigénylőknek az egyes csiksmegyei közbirtokosságoktól. A kisajátítást végző közegek nem igen vették figyelembe az érdekelt közbirtokosságok védekezését, melyben előadták, hogy az elvett területekre feltétlenül szükségük van, mert állatállományukat a meghagyott területek nem tudják eltartani és így a kisajátítási törvény szellemével ellentétben állanak a legelőelvételnek.

Igy aztán megtörtént az, hogy a székelly közbirtokosságok legelő nélkül maradtak, míg az egyes román községek olyan területekhez jutottak, amelyekben 3-5 ös négyeszeres állatállományt tarthattak el, mint a mennyivel ténylegesen rendelkeztek.

Egy ilyen régi sérelmet orvosolt a napokban a csikszteredai járásbíró. Csikmenaság közbirtokosságától többek között a Fenyősorok nevű 350 holdas erdős legelőt is kisajátították a kősteleki csángók javára. A közbirtokosság 12 éven keresztül nem szűnt meg laugoztatni, hogy a területre feltétlenül szüksége van, hogy állataik éhen ne vesszenek. A kisajátítások azonban mind a mai napig kárba veszttek.

A napokban aztán tárgyalás alá vette a csikszteredai járásbíró az ügyet és ítéletében a csikmenaságiaknak adott igazat: teljes egészében visszatérte a Fenyősorok nevű legelőt.

Az ítélet érthető megnyugvást keltett a szerencsétlen község lakói között, akik már nem egy esetben voltak kénytelenek legelőt bérelni, mert az övéket kisajátították.

Marosvásárhely felel Genfnek

...A kormány a nemzetközi szerződésekben vállalt kötelezettségeit szegte meg

A kulturális szakosztály erélyes állásfoglalása az iskolakérdésben

Marosvásárhely, július 2.

A magyar párt marosvásárhelyi nagygyűlésének első, impozáns mozzanataként szombaton délelőtt fél 10 orakor megkezdődött a kulturális szakosztály gyűlése. Ezen Paál Árpád dr. elnökolt.

A gyűlés megnyitása után jegyzőnek Szigyártó Gábor marosvásárhelyi kollégiumi tanárt választották meg, majd általános figyelem közben Paál Árpád dr. emelkedett szólásra és mozdította el elnöki megnyitóját.

Lendületes és emelkedetthangu beszédében arra mutatott rá, hogy a közművelődési és szellemi problémák az egész magyar kisebbség sorsdöntő kérdését jelentik, mert ezek döntik el, hogy a felszáruló nemzedékek milyen elhelyezkedést nyerhetnek majd az ország határain belül.

Beszéde végén meleg szavakkal köszöntötte Marosvásárhely városának magyarságát, amelynek jelentőségét szimbolikus erővel hangsúlyozza ki a mostani nagygyűlés. Végül átadja a szót dr. Szoboszlai László nyárádszeredai ügyvédnek és volt szenátornak.

Szoboszlai dr. „Mit kívánhatnak a magyar egyházak céljaik megvalósítására a maguk nemzeti társadalmától és az államtól?” címen hatalmas előadásban ismertette az erdélyi magyar kisebbség kulturális feladatait és sérelmeit.

Rámutatott arra, hogy mik a kormány

eszközei a kisebbségi kultúra céltudatos sorvasztására. Rámutatott a névelmezés fegyverére, amely a tanulók nemzetiségét nem anyanyelve, hanem neve alapján határozza meg, legtöbbször önkényesen.

A következőkben azt fejté ki, hogy a kormány az államsegély tekintetében sem tartotta be nemzetközi egyezményekben vállalt kötelezettségét.

Végül a számtalan székelyföldi iskolasérelmet ismertette foglalkozva a 14 százalékos iskolaadó sérelmes elosztásával, a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

Az erdélyi magyarság öfelsege iránti hódolattal és az állam törvényei iránt való teljes tisztelettel, felkéri a miniszterelnök urat és a közoktatásügyi minisztert, hogy a kisebbségi elemi oktatást sújtó sérelmes és alkotmányellenes intézkedéseket helyezze hatályon kívül;

adják vissza a kisebbségi egyházaknak a törvényes indokok nélkül elvett ingatlanait és épületeit, a bezárt iskolák működési engedélyt;

a magyar párt nagygyűlése utasítsa szenátorait és képviselőit, a parlamentben juttassák kifejezésre azt a tény, hogy a kormány az egyházak, lelkészek és iskolák államsegélyének megállapításával a nemzetközi szerződésekben vállalt kötelezettségeit szegte meg.

Hozzászólások és indítványok

főtitkár azt indítványozza, hogy a bányászati magyar telepeselek gyermekei számára létesítsenek vasárnapi iskolákat.

Végül Árpád Árpád nagyváradi hírlapíró terjeszt elő határozati javaslatot arról, hogy a magyar párt átszervezése után biztosítsák a felszáruló ifjúságnak a párt életében való szélesebb körű munkáját és érvényesülését

A közgazdasági szakosztály ülése

A Magyar Párt közgazdasági szakosztályának ülését általános érdeklődés előzte meg. Ez az érdeklődés nem is maradtokozott indokolatlannak, mert a szakosztály által elfogadott határozati javaslatok és az elhangzott szónoklatok kétségtelenül tették azt, hogy a párt elfordulni készül eddigi bankszerű gazdaságpolitikájának irányától és helyett a jövőben a szövetkezeti szervezkedés gondolatát igyekszik érvényesíteni, a magyarság nagy tömegének bevonásával. A szövetkezeten eszmének előtérbenyomulása kitetszett már abból is, hogy a közgazdasági szakosztály 5 előadója közül 4 a szövetkezeti élet vezető egyéniségei közül került elő.

Az ülést Gyárfás Elemér nyitotta meg, aki az előkészítés apróbb hiányosságai miatt elnézést kér. Majd következnek az előadók, akiknek sora a következő:

1. Petrovay Tibor kolozsvári szövetkezeti főkönyvelő: A bizalmi válságról.

Miért Tegal? A Tegal-tabletta nagyszerűen bevált:

Rheuma,	Spanyolnátha,	Hűléses
Köszvény,	Ülőidegszába,	Betegségek és
Fejfájás,	Háizomzába,	Idétfájdalmak-nál

500 orvos írásban igazolja a Tegal előnyeit, más gyógyszerek felett.

420 orvos hangsúlyozza ártalmatlanságát.

120 orvos beszámol a Tegal hatásáról, idült és makacs betegségeknek és oly esetekben, mikor más szer nem használt.

6000 orvos, köztük számos hírneves orvostanár önként beküldött, közjegyzőileg hitelesített írásukkal igazolja a Tegal jóságát.

150 rövid beszámolója klinikáknak és kórházaknak igazolja az orvostudomány nagy érdeklődését a Tegal iránt.

9 terjedelmes tanulmány különböző országok vezető klinikáiból bizonyítja kitünő hatását.

Ezen és ezen, kiket fájdalom kínzott, egészségüket a Tegal után nyerték újból vissza! A Tegal nemcsak a fájdalmakat csillapítja, hanem természetes uton küszöböli ki a kórokozó anyagokat, oldja a hűgysavat! Kérdezzé meg orvosát! Biztos, hogy használni fog! Ne kísérletezzétek más, hasonló szerekkel! Mások már megtették ezt Ön helyett és mind Tegal-t szednek most! Nincs ennél jobb! Az összes gyógyszertárakban és drogériákban. Lei 52.—

2. Dr. Borbély Lajos ügyvéd, Nagyvárad: A hitelszövetkezeti élet újjászervezéséről.

3. Varga László, Nagyvárad: A magyar gazdasági és hitelszervezetek egységesítéséről.

4. Dr. Oberding József György, Kolozsvár: A termelés és értékesítés megszervezéséről.

5. Dr. Vajda Béla, Dicsőszentmárton: Az adósságrendező intézkedésekről.

Vita a bizalmi válságról és a hitelélet fellendüléséről

Az első előadó, Petrovay Tibor mindekelőtt rámutat arra, hogy a bizalmi válság és a politikai érdekek összekapcsolódó jelenségek ama érdektelenség révén, amellyel a politika a gazdasági érdekek fölött eltekintett. E válságban az erdélyi magyarságnak külön társadalmi, gazdasági és erkölcsi problémái támadtak, tehát külön céljai is vannak. Ezzel kapcsolatban sürgeti az erdélyi magyarság gazdasági, erkölcsi és társadalmi értéktényezőinek érvényesülését, összefogását, valamint a hiteléletnek fellendítését, amire a Magyar Pártnak meg lenne a lehetősége a még aktív hitelszerveken keresztül. Kívánja a biztosítási rendszer kipítését, halálesetre és válságra kiterjedőleg. Szükségesnek jelöli meg a hitelszervek összpontosítását. Nagyobb egységek létrehozásával fiókhálózatok építtessenek ki, mégpedig azonos hitel- és kamatpolitika életbeléptetésével.

Az állammal szemben a Magyar Pártnak a hitelélet talpraállításával, a közterhek csökkentésével, a különleges kisebbségellenes tendenciák kiküszöbölésével kapcsolatban vannak feladatai.

Ezután három pontból álló határozati javaslatot terjeszt be:

Az első pont a bizalmi válság leküzdése érdekében egy a takarékoskúghoz és tőke-

— Meghűlésnél, nátháláznál, mandolalobnál, torokgyulladásnál, valamint idegfájdalmaknál és szaggatásnál naponta fél pohár természetes „Ferenc József” keserűviz rendes gyomor- és bélműködést biztosít. Egyetemi orvostanár véleménye szerint a Ferenc József viz hatása gyors, kellemes és megbízható. A Ferenc József keserűviz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

képzéshez elengedhetetlenül szükséges közszellem megeremtését sürgeti a kölcsönös bizalom elve alapján.

A második pont a bizalmi válságban elpusztult hitelélet újbóli megindításáért és új takarékoskúgi tőkék képzéséért az alkalmas talaj előkészítését minden eszközzel előmozdítandónak javasolja.

A 3. pont oly gazdasági és pénzügyi munkaterv felállítását kívánja, amely a bizalmi válságnak úgy bel-, mint külföldi vonatkozásaiban való megszüntetésére alkalmas.

Desbordes Ernő és Gyárfás Elemér összetűzése

A VITA

során elsőnek László Endre, a Transsylvania-bank vezérigazgatója szólal fel és ellentmondásokban sem szükkölködő beszédében részint a banktőke érdekeit védelmezi, részint a tőke pusztaságaiért egyes sajtóorgánumokra igyekezik a felelősséget hárítani. A restabilizáció miatt foglalt állást.

Desbordes Ernő akar a kérdéshez hozzászólni.

Gyárfás: Desbordesnek az ügye tisztázatlan, a magyar párt előtt fejelemi ügye fekszik.

Desbordes ragaszkodik szólásjogához, mire Gyárfás a szakosztályra bizza, kívánja-e hallani, vagy sem?

— Halljuk! Halljuk!

Desbordes: Először is a gyorsírói jegyzetek ellenőrzését követeli, mert tapasztalata szerint mondanivalóit nem adják pontosan vissza.

Gyárfás: Hivatásos gyorsírókról anyagiak hiánya miatt nem gondoskodhatunk!

Desbordes: Egyórás beszédet tart, a melyben kifejti, hogy az 1892-es magyar stabilizációs törvény kiváló volt, talpra állította az Osztrák-Magyar Bankot, viszont az 1908-as magyar törvény már rossz volt, a külföld kezére játszotta az O-MB érdekeit. Bizonygatja, hogy közvetve ez okozta a háborúvesztést és az összeomlást. Románia még ennél a magyar törvényénél is rosszabb stabilizációs törvényt hozott. A bankjegyforgalom 29 milliárd, erre az aranyfedezet mindössze 7 százalékos. A lej ezért menekült külföldre. A restabilizációt szedelésnek, kalandorpolitikának tartaná. A megoldás: Vissza a stabilizáció előtti helyzethez!

Beszéde során élesen támadja Gyárfást a kamatpolitikával kapcsolatban. Gyárfás a kritikára reflektál majd Desbordes bejelenti, hogy a határozati javaslatot nem fogadja el.

Kovács Árpád (Nagyvárad): A józan ész meggondolásai alapján az aranyfedezetet sürgősen megállapítja, hogy a román valuta ma sincs stabilizálva. Alapjában inflációs korszakot élünk. Végül odakonkludál, hogy a magyarság problémáinak megoldása nélkül ez a pénzügyi káosz nem simítható el.

Ferenczy Zsigmond képviselő (Marosvásárhely): Igen higgadt felszólalásában rámutat arra, hogy akadémikus fejtegetésekre és vitákra nincsen szükség. Desbordes és Kovács fejtegetései lehetnek magasröptűek ugyan, de nem gyakorlatiak. Pedig gyakorlati megoldásokra van szükség.

Végül a zárszó jogán az előadó szólal fel ismét, pálcát törve a szövetkezeti eszme mellett, amelynek beszevezése optimizmussal és lelkeséggel megvalósítható. Beszéde után a határozati javaslatot elfogadták.

VITA A HITELSZÖVETKEZETEK UJJÁÉLESZTÉSÉRŐL

Dr. Borbély Lajos, a második előadó, abból indul ki, hogy a politika mellett a gazdasági problémákra kell a hangsúlyt fektetni s ezért munkaterv felállítását sürgeti, oly alapon, hogy a szövetkezeti szervezetek magyar bázison építenek tovább. A szövetkezetekre szüksége van az összmagyarságnak és az összmagyarságra szüksége van a szövetkezeteknek. Ezért tehát ki kell küszöbölni az eddigi ellentéteket, harmóniát kell teremteni adósság és hitelezők között és a magyar pártnak egész erkölcsi erejével oda kell hatni, hogy a kialakulandó gazdasági szervezet az összmagyarság tulajdonába menjen át.

Határozati javaslata a következő:

1. A romániai magyar kisebbség gazdasági egységének érdekében mondja a nagygyűlés, hogy a romániai magyar hitelszövetkezeti hálózat ujjászervezését és a hitelszövetkezeti élet ujjáélesztését feltétlenül szükségesnek tartja.

2. Mondja ki azt is, hogy ennek érdekében munkaterv dolgoztassék ki a magyar gazdasági szervek bevonásával és ez az Országos Magyar Párt munkatervébe beillesztessék.

Dr. Schneteczký Miksa (Temesvár): Pana-

szolja, hogy a Magyar Párt a Bánságot elhanyagolja. Ezért a Bánságban mellőzöttségi érzés van. Kéri, hogy a megalósítandó szövetkezeti mozgalom középpontja ne tétessék az amugy is túlsúlyos Kolozsvárra.

Gyárfás Elemér: A törvény jelöli meg központok gyanánt Kolozsvárt és Nagyenyedet. Schneteczký: Ez esetben csoportot követel. Kóbori József dr. (Nagyszeben): Felhívja a figyelmet arra, hogy a szövetkezet rend-

szer altruista tőke kiképzésére.

Dr. Elekes Dénes (Székelykeresztúr): Megemlíti, hogy nem is olyan régen felmerült az Altruista Bank terve. Határozat is született róla, megvalósulás nélkül. Reméli, hogy a mostani határozatok nem maradnak írott malasztok. Azzal egészíti ki a javaslatot, hogy az elrekedt bankiókét szövetkezeti formációkba kell behozni, a Székelyföldön már megindult példa szerint.

Országos Gazdasági Tanács felállítását javasolják

Varga László, a következő előadó, 5 pontból álló határozati javaslatot terjeszt elő:

1. A megmaradt gazdasági és pénzügyi intézmények egységes irányítása melletti ujjászervezéséről.

2. E célból a magyar gazdasági érdekeltségek képviseletével Gazdasági Tanács állítását fel. Ennek a megalakítására és a munkaterv kidolgozására a Magyar Párt intézőbizottságát kéri fel.

3. A Magyar Párt a magyarság figyelmét hívja fel a Gazdasági Tanács jelentőségére és támogatására.

Súlyos bírálat Magyarország gazdasági érdektelensége miatt

Varga azután hibáztatja azt a brutalitást, amellyel a magyarországi intézetek erdélyi alapításaiakkal kapcsolatban a likvidálást végrehajtották. Ez a bírálat a résztvevők között nyugtalanságot vált ki.

Gyárfás Elemér: A nyugtalanság ellenére is le kell szögeznie, hogy az előadónak igaza van, mert a tuloldalról a likvidálások alkalmával nem nagyon vették figyelembe az erdélyi magyar érdekeket.

Magunk között, 15 év után, nyíltan beszélhetünk és megmondhatjuk, hogy gazdasági törekvéseinkkel szemben a tuloldalról nem mutatkozik megértés.

Hexner Béla (Kolozsvár): Az adók és közterhek elleni küzdelmet javasolja.

Az iparosok kétségbeesett hozzászólása

Buday Tibor kisiparos (Nagyvárad) a kisiparosok kétségbeesett helyzetét vázolja. Az iparosságnak nincsen tovább türelme. Sok szép beszédet hallott már, de ez nem elégíti ki. Az iparosság élethalál harcát vív, a Magyar Párt hasson oda, hogy ennek a rétegnek életlehetőségeit biztosítsa. Erőteljes hangon iparosvédelmi intézkedéseket követel.

Gyárfás: A Magyar Párt az iparosságot fontos elemnek tartja és éppen ezért intézkedni is fog.

A TERMELES ÉS FOGYASZTÁS PROBLÉMÁI

A következő előadó dr. Oberding József György, aki az alábbi határozati javaslatot terjeszt elő:

1. Mondja ki a nagygyűlés a beindított gazdasági és hitelszövetkezeti munka helyeslését és azt, hogy a tojás, baromfi,

toll, méz és gyümölcsstermelés és értékesítés szervezését ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja.

2. Hívja fel a termelők szövetkezeteket, hogy természetértékesítő szakosztályokat létesítsenek.

3. Kívánja, hogy az Erdélyi Gazdasági Egylet és a gazdasági hitelszövetkezetek Szövetsége tejjgazdasági, gyümölcsstermelési, baromfitenyésztési tanfolyamokat szervezzon, a székelykeresztúri mezőgazdasági iskola bevonásával.

4. A Magyar Párt tegyen lépéseket a városi fogyasztási szövetkezetek megszervezésére, hogy így a falusi termelés és a városi fogyasztás között összhang legyen.

Oberding részletesen megindokolja és példákkal alátámasztja javaslatát.

Vita a konverzió körül

sok és hitelezők könnyen elmérgesedhetők ügyeibe. A párt ily bizottság megszervezését legfeljebb javasolhatja.

László Endre és Desbordes ellenzéki hangokat ütnek meg. Helytelenül a javaslatot amelyet gyöngénangunak találunk. Hibáztatják a magyar pártot. Desbordes azt mondja, hogy ő már két éve 3 pontos konverziós javaslatot juttatott el Bethlen Györgyhöz, aki azt elcsúszasztotta. Pedig ha a kormány elé juttatja, más következhetett volna. A magyar érték 80 százaléka elpusztul, ha a konverziót végrehajjták, pedig azt végrehajjták.

Gyárfás: A magyar párt nem sülyesztette el a javaslatot, hanem azt áttanulmányozta és az illetékesek elé juttatta. Azonban ott még román oldalról jövő tervek sem vettek figyelembe.

Csiszár Lajos (Mvásárhely): Az építőipar kiméletlen megadóztatásának ügyében szólal fel és azt követeli, hogy a mennyiben a kormány méltánytalan kisebbségellenes adópolitikáját nem haragdosd abbahagyni, menjen a magyarság a Népszövetség elé. Majd több gazdasági követelést terjeszt elő, mint amelyekért a pártnak harcolnia kell.

Az ülés délután ért véget.

Jakabffy Elemér a hitlerizmus ellen

A kisebbségi szakosztály ülése

Szombaton délelőtt 11 órakor a Kisebbségi Szakosztály is ülést tartott Jakabffy Elemér országgyűlési képviselő elnöklét alatt. Tekintve, hogy Fritz László dr., párt kisebbségi előadója eltávozott az országból, maga olvassa fel ennek jelentését különböző adatokkal egészítve azt ki.

Jakabffy Elemér, mint a szakosztály elnöke elmondja, hogy annak a működése három irányba terjed ki:

1. Az adatgyűjtés, amelyben igen nagy eredményeket értek el.
2. A Népszövetséghez felterjesztett beadványok megszerkesztése, amely Balogh Arthur és Paál Gábor dr. munkaköréből esik.
3. A Kisebbségek helyzetéről szóló könyvek kiadása.

Ezután elmondja, hogy jelenleg negyven millió kisebbségi él világszerte. A kisebbségek nemzetközi kongresszusát azonban német delegátusok magatartása miatt soha nem lehetett eredményesen megtartani. Mielőtt még a mai terror-rezsim uralomra jutott volna, már akkor egész furcsán viselkedtek a németek.

Ma pedig az a helyzet, hogy a német megbízottak nélkülöznek minden erkölcsi alapot és így nem lehet velük egy asztalhoz ülni együttes tárgyalás végett.

A kongresszus megtartása oly nehézségekbe ütközött, hogy Leon Motitzky francia képviselő, a kisebbségek világosövetségének fődelegátusa, aki annakidején Vilsonnal is sokat tárgyalt, előre bejelentette a volmaradását a világkongresszusról.

Ezután arról beszél, hogy a kisebbségek legnagyobb hátrányára Erdélyben is gyökeret vert a kárteker hitlerizmus, amely különösen Temesmegyében és Szatmár környékén diadalmat aratva veszedelmes méreteket öltött.

A kisebbségeknek ezektől az irányzatoktól távol kell tartaniuk magukat, különben saját vesztükbe rohannak. Az utódállamok magyar szervezetei között tervezett együttműködést sem sikerült megvalósítani, mivel a jugoszláv Magyar Párt delegátusainak egyszerűen megtagadták az uttlevelek kiadását és így nem jöhettek el a közírási megbeszélő kongresszusra.

Jakabffy Elemér beszédének végén megemlékezik az elhunytakról és akik eltávoztak, kihangsúlyozván, hogy a megüresedett helyeket fiatal erővel kell pótolni.

A Népszövetség nem vette figyelembe az erdélyi magyarok panaszait.

Utána Balogh Arthur a népszövetség ügyek előadója beszélt arról a tevékenységről, amelyet a magyarság sérelmeinek nemzetközi orvoslása terén kifejtett a Magyar Párt.

Elsősorban a Csiki Magánjavak ügyét ismertetette. A román állam 62.600 hektár területet és rengeteg ingatlant vett el, melyeknek értéke 105 millió 825 ezre aranykoronát tesz ki. A jogtalanság miatt a Népszövetséghez fordultak, de a közbenjárás lesújtóan kevés eredménnyel végződött. Az elvett földnek mindössze csak egyhuszadát adták vissza, ugyanakkor azonban azt az elvi határozatot hozták, hogy az elvett földek nem illeték meg a román államot. Különös jogvédelem tartja, hogy ennek ellenére, a törvénytelenségeknek meg kell hagyniuk a perelt vagy 80 percentjét, a jogos tulajdonosok pedig vagyonuknak csak husz százalékát kapják meg.

A Magyar Párt második beadványa Békási ügy volt, ahol tudvalevőleg vették a magyarok legelőit. Ebben a kérdésben is egészen minimális eredményt értek el.

A harmadik beadvány a névelme ügyében történt. De ez nem is jutott el a Népszövetség tanácsa elé, mert az illetékes albizottság azt nem ajánlotta a tárgyalásra, jöllehet a magyarság egyik legsúlyosabb sérelmét képezte.

A negyedik beadvány az anyai vihar felkavart kulturális ügyében történt. Ezen kifakadt az áruáron rajtakap Veress Donáth és társai ellen, akik kiközösítést kérte a magyarság soraiból. Ennél a pontnál szenvedélyes felszólások hangzottak el az árulók ellen.

Az ötödik beadvány a magyarváltótankönyvek ügyében történt. Erre a beadványra a román kormány azt válaszolta, hogy a seremezett kitételek a nyolcadik és kilencedik század cagyarjaira vonatkoznak és nem pedig a ma élőkre, úgy hogy azokat nem vehetik magukra. Tehát ebben az ügyben sem történt semmi.

Összegezve tehát: öt petíció közlünk mindössze csak egynek volt valamely eredménye: ami azt bizonyítja, hogy a Népszövetség lesújtóan mostohán kezeli az erdélyi kisebbségek ügyeit.

BRASSÓI
PANASZKÖNYVKifogások, indítványok,
javaslatok és kritikák

Rovatvezető: A KÖZÖNSÉG

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Az utóbbi hetekben több erdélyi városban megfordultam és így kerültem el Brassóba is. Úgy tudom, hogy itt állandóan nagy az idegenforgalom és számítottam arra, hogy drágábbak lesznek az árak, mint máshol. Az amit azonban tapasztaltam, felülmúl minden képzeletet.

A Koronában, amely Brassónak egyetlen jobb szállodája, egy másodemeleti, egyébként egész szimpla kétágyas szobáért, járulékokkal együtt 580 lej kell fizetni. Hát ez példálán. Ezt ma már nem Erdélyben, hanem Nizzában is megkapom. 580 lej, Szerkesztő Ur! Tudja Ön, milyen nagy pénz ez ma. (Tudom. Szerk.) Ezért az összegért ma máshol két személy részére teljes panziót adnak, 4-5-szöri étkezés-sel.

A feleségem közben szénézett a piacon. Szörnyű árak. Egy liter tejfel 50 lej, Szatmáron például 12 lej. Egy tojás 1.20, Kolozsváron 60-70 bani. Vaj egy kiló 80 lej, Váradon 55-40. Mi van itt, hogyan akarnak Önök ide idegenforgalmat? Ki bírja ezt? És mennyit keresnek itt az emberek, hogy enni tudnak. Rejtély ez.

Az éttermi árak 30-60 százalékkal drágábbak, mint Erdély bármelyik városában.

Nagyon különös idegenforgalmi propaganda ez.

Egy átlutazó és

felháborodva fizető vendég.

Kik és miért ütötték el Brassót a fürdő-
helyeknek járó vasuti kedvezményektől

A városi tanács sürgősen reparáltatni akarja a gyanushátterü sérelmet

Brassó, július 2.

Néhány nappal ezelőtt a vasutiügyi vezérigazgatóság rendeletet adott ki a nyári fürdőjegyek bevezetésével kapcsolatban. Brassó város lakosságának legnagyobb megdöbbenésére, míg az összes fürdők látogatóinak ötvenszázalékos jegykedvezményt biztosított a vasut, addig Brassó mindössze csak huszszázalékos vasuti kedvezményt kapott.

A vasutigazgatóság intézkedése érthető felháborodást keltett. Köztudomású, hogy a város lakosságának jelentős része egzisztenciáját az idegen forgalomra építette. Ugyanakkor a városi tanács a polgárok nehéz verejtékekl összegyűjtött garasaiából százezreket investál a város fejlesztésére, csak azért, hogy azt az idegenforgalom szempontjából még szebbé és vonzóbbá tegye.

A rendelet megjelenésekor nyilvánvalóan látszott, hogy valami sötét machináció húzódik meg az ügy mögött. Az ötvenszázalékos vasuti kedvezményt ugyanis csak a Ploesti és Predeal között fekvő fürdőhelyek kapták meg, holott a fürdővárosok zónája Brassóig húzódik.

Ennek ellenére sem adták meg Brassó-

nak a fürdőkedvezményt, ami nem az első eset. Az elmúlt évben is előfordult, hogy Brassót „tévedéshő” kihagyták a fürdővárosok sorából. A polgárság akkor tiltakozni kezdett és erővel követelte a kedvezménynek Brassóra való kiterjesztését is. A vasutigazgatásnál meg is indult a vizsgálat és nemsokára kommuniké jelent meg, amelyben a vasut kijelentette, hogy „egy kis tévedésről van szó”. Valójában azonban az történt, hogy a súlyos „tévedést” azok csinálták, akiknek érdekében állott, hogy Brassót elűssék az idegenforgalomtól a játékkaszinók és a többi közbeeső állomások előnyére.

A vasut legújabb érthetetlen eljárása, amely mögött valószínűleg most is hasonló machinációk húzódnak meg, Brassó városi tanácsát is megmozgatja.

Voicu dr. polgármester a rendelet kézhezvétele után azonnal Bukarestbe ment, hogy a városháza egyik főosztályosát, azzal a megbízatással, hogy a felháborító igazságtalanság ügyében eljárjon.

Az, hogy Brassót machinációkkal ütötték el az idegenforgalomtól, abból is kiviláglik, hogy Mirto közlekedésügyi mi-

niszter, legújabb brassói látogatása alkalmával személyes ígéretet tett Voicu dr. polgármesternek, hogy Brassó az idén is meg fogja kapni az összes kedvezményeket, amelyeket csak fürdőhelyek kaphatnak.

De ha ez a miniszteri ígéret el sem hangzott volna, akkor sem állna jogában a vasutnak Brassótól megvonni az ötvenszázalékos vasuti jegykedvezményt, mert hiszen Brassó ma már törvényesen elismert fürdőváros, amelynek a minisztertanács által jóváhagyott téli és nyári fürdőzési szabályzata van. Ennek a szabályzatnak a felsőbb jóváhagyása azt jelenti, hogy

Brassónak úgy télen, mint nyáron minden olyan állami kedvezményben részesülnie kell, amely az idegenforgalom fellendítését szolgálja.

Reméljük, hogy a vasut a város gazdasági életére valóssággal csapást jelező sérelmes intézkedést minél hamarabb vissza fogja vonni, ugyanakkor vizsgálatot indít annak megállapítására, kinek állott érdekében Brassót formálisan kigolyózni az előnyre jogosított klimatikus helyek sorából.

Teremtsenek végre
végleges helyzetet
a villanyvitábanNéhány érdemleges tudnivaló a vita
előzményeiről

Brassó, július 2.

A városi villamosmű ellen a brassói háztulajdonosok egyesülete, illetve az egyesületnek néhány tagja hónapokkal ezelőtt erőteljes akciót indított. A mozgalom zászlajára a lakosság érdekeinek megvédését írták. Ezzel a mozgalommal mélyebben és behatóbban a napi sajtó nem foglalkozhatott anélkül, hogy a város és a villamosmű között kötött szerződés jogi komplexumát is ne érintette volna. E harc során a villamosmű elleni mozgalomnak demagóg szövegei, cikrusai, állításai, Ezeket a szövegeket a napi sajtó nem veheti át anélkül, hogy a demagógia lényegét és jogi alapját objektíve ki ne hámozza, mert csak így vállalhat felelősséget azért, hogy a villanyfogyasztók és a város, illetve a villamosmű kérdésében tárgyilagos legyen.

Információink szerint ez a vita most már végre tisztázódásához közeledik. A sűrűlősi felület a köznapokban — általában már kedden — bonckés alá kerül. Ez előtt a végleges döntés előtt szükségesnek tartjuk az egész kérdés-komplexumot objektíve megvilágítani.

Hosszu éveken tartó vajadás után 1930-ban a városi tanács elhatározó lépéseket tett a brassói villamosmű kérdésének megoldása felé. Kiírta a versenytárgyalást és annak idején Nagy Béla, akkori helyettes polgármester, műszaki tanácsos előadása alapján úgy döntött, hogy mint legkedvezőbb ajánlattevővel, az Electroinvesttel kell a szerződést megkötöni. A végleges szerződést ez a városi vezetőség azonban már nem köthette meg, mert közben a Jorga-kormány feloszlatta és helyébe interimárbizottságot nevezett ki. Ez az interimárbizottság azután megkötötte a szerződést. Itt hangsúlyozzuk ki, hogy a szerződéskötő interimárbizottság teljesen távol áll a város jelenlegi vezetésétől, abban például a magyarságnak egyetlen képviselője sem vett részt.

Ez az interimárbizottság azután megkötötte a villamosművel 1931 október elsején azt a szerződést, amely a város villanyfogyasztóinak és a villamosműnek viszonyát a legrészletesebben szabályozza. A dologban nagyon érdekes pikanteria, hogy a részletes szerződés pontjait vitató bizottságban annak idején résztvett a háztulajdonosok szövetségé-

nek elnöke, Copony Traugott és tagja volt ennek a bizottságnak Nagy Béla műszaki tanácsos is.

Ez ellen a szerződés ellen tiltakozott később a háztulajdonosok egyesülete. A tiltakozás egész harcias volt: villanybojkottal fenyegettek, népgyűlésekkel opponáltak és azt követelték, hogy a szerződésnek a villanyfogyasztókra sérelmes pontjait változtassák meg. A háztulajdonosok különösen azt sérelmezték, hogy a villamosmű 400 lej megváltási díj ellenében le akarja szerelni a villanyórakat és helyettük új órát ad, amely nem lesz a fogyasztó tulajdona, hanem azért magas használati díjat szednek. Továbbá a bekapcsolási díjak ellen protestáltak a háztulajdonosok, amelyeket tulajdonosnak találtak és azt kívánták, hogy ezeket a bekapcsolási díjakat ne ők, hanem a lakók fizessék.

A harcnak ez volt a magva.

Ez a harc eredményeket is ért el. A villamosmű ünnepélyes üzembehelyezése alkalmával Brassóban tartózkodott Erickson, a társaság svédországi vezérigazgatója, — bár a szerződés szerint ezekhez a díjakhoz és óracserékhez feltétlen joga volt —

a béke kedvéért mégis hajlandó volt arra, hogy jogainak egy részéről lemondjon.

A tárgyalások során az órákérdésben a villamosmű azt az ajánlatot tette, hogy nem ragaszkodik tovább az órák kicseréléséhez, hanem a régi órákat a tulajdonos birtokában hagyja.

Ennek ellenében azonban az óratulajdonosnak kell gondoskodni arról, hogy az órákat karbantartsák és a törvényes időben mindenkor újra hitelesítsék.

Ahol azonban az óratulajdonos úgy kívánja, hogy az órákat a villamosmű tartsa karban, ott a villamosmű vállalja is ezt a munkát, de az óráért havonta hét lej karbantartási díjat szed.

A bekapcsolási költségek dögában is tárgyalások indultak meg.

Itt még végleges eredmények nincsenek.

de közeledés ebben a kérdésben is történt már. A villamosmű ennél a kérdésnél arra hivatkozik, hogy a bekapcsolási költségeket egyszer már lemicserélte, még pedig a Copony Traugott ellenőrzése mel-

lett és véleménye alapján.

Hátra van még a bekapcsolás költségeinek kérdésénél az a pont, amely azt vitatja, hogy ezeket a költségeket kinek kell viselni: a háztulajdonosnak, avagy a lakónak? E kérdésnek elhez a részéhez természetesen már a villamosműnek semmi köze sincs. Az eredeti elgondolás a városnál az volt, hogy

a bekapcsolási költségeket a háztulajdonosnak kell viselni,

mert az új beruházás a tulajdonos házának értékét emeli és így nem lehet el kívánni azt, hogy a lakó a tulajdonos javára beruházásokat csináljon.

A legfontosabb most már az egész villamosmű ügyben az, hogy a keddre összehívott bizottság ne csak tanácskozzék, hanem döntsön is.

A villany bevezetésének munkáját már nem lehet hanyagolni, a villamosmű dolgozik és áramot akar szolgáltatni, de a

A nagy író, ahogy a lánya látja...

Interju két tangó között dr. Móricz
Virággal, a legbájosabb műtörténésszelIsmeretlen portré Móricz Zsigmondról, aki dudol az utcán és
írás közben szétzúz egy gyengébb írógépet

Brassó, július 2.

Egészen biztos vagyok abban, hogy Móricz Virág dr.-t, az első nőnemű műtörténészt, akit életemben láttam, sokkal jobban érdeklí egy középkori szárnyas oltár, mint mondjuk a „Kislány, hogy szeretem én magát...” kezdetű tangó. Így azonban, ahogy a brassói lokálban, simárafésült, okos, szőke fejét feltámasztot tenyerére ejti s mesterkéletlen odaadással hallgatja a felészálló zenét, tökéletes illusztrációja édesapja „Nem élhetek muzsikaszó nélkül” című regényének.

Két tangó között aztán (mesésen táncol!) megkérdezem tőle, hogy milyen hangszereken játszik:

— Nyenyeren! — feleli olyan természetesen, mintha zongorát, vagy hegedűt mondana.

Igen, — jegyzem meg kissé bizonytalanul — az egy ősmagyar hangszer...

Virág dr. műtörténészhez illő buzgalommal írja le a „nyenyere” külsejét és kezelését.

— Hogy jutott hozzá?

— „Apu” valami parasztyűlésen volt a multkor Debrecenben. „Annyian vagyunk, — jegyezte meg valaki a résztvevők közül, — hogy csak egy nyenyérés hiányzik!” Apu kíváncsi volt a hangszere, hát küldtek egyet Pestre... Tudja, hogy játszom rajta...! Csak az riaszt vissza mindenkit, hogy olyan kol-duló hangja van! Ilyen! (És csinálja.)

— Édesapja nem muzikális?

— Nem mondhatnám! — szól mosolyogva, — habár az utóbbi időben rájöttünk, hogy az utcán jártában csendesen dalolgat. Sokáig tar-

tot, amíg kisütöttük, hogy a „Három grácia” slágereit dudolja. Ezt: „Ha megversz is imádkol én!”

Hát nem kedves? Tessék elképzelni a testes, nagybajszú Móricz Zsigmondot, megannyi fajsúlyos magyar regény és színmű nagyszerű szerzőjét, amint a pesti aszfalton ballagva a fenti szöveget énekelgeti... Egy illúzióval kevesebb azoknak, akik azt hitték, hogy a „Kéknefelejes”-et, vagy a „Csak egy kislány van a világon”-t intonálja...

— Apu különben is jókedvű — magyarázza — amióta kivált a Nyugattól. Tizenhatezer pengőt veszített rajta. Most Babits és Gellért szerkesztik. Sajnálom, hogy nem voltam akkor Budapesten. Bánom, hogy a hirdetések fejében tartozó kereskedőktől nem vásároltam ellenszámlára semmit. Akkor tudniillik Otátrafüreden tartózkodtam — ellenszámlára!

Névt. Összehuzza tengerszínü szeméit. Mi is vele nevetünk. Csiklandozó kacagása van.

Kerékpár-varrógép

üzletemet július 1-től Weiss Mihály-utca és Kapu-utca sarkán levő volt Papp-féle helyiségbe helyeztem át.

Strém János

Egyszerű, felhígalléros, kék ruha van rajta. ami szöke hajával decens harmóniába olvad. A „nagy író lányára” utaló pózt hasztalan keresünk Virág dr.-ban, aki a fiatal, modern lányt és a komoly műtörténész rokonszenvesen egyesíti egyéniségében. Amennyiben „übermenschek” léteznek, ő feltétlenül egyike azoknak, akiket „überfräulein”-oknak lehet nevezni.

Csupa rajongás és imádat, ahogy az apjáról beszél:

— Ma van a születésnapja — mondja, — miközben játékosan pörgeti a karesu borospoharat. Ötvennégy éves. Ilyenkor minden családtagnak ajándékot vesz. Most kiunt van Leányfaluban. Ott lehettek a pesti rokonok is — folytatja órájára pillantva — most mehetek vissza...

— Ezt az órájáról tudja?

— Igen. Ilyenkor indul a hajó Pest felé. Ijünk egy társaslapot az édesapámnak...

Tömött retiküljéből, amely legalább két kiló súlyú, brassói látképeket szed elő. Ime, mi van egy műtörténész kézitáskájában: Rengeg kulcs, jegyzetek, töltőtoll, zsebkendő, cigarettatárcsa (eredetiben egy 100 éves burnót-szelence) és egy hatalmas puderdóznia.

Miközben a levelezőlapok között motoz, elmondja az említett töltőtoll történetét is:

— Apunak vettük — meséli, — de ő nem szerette. Ott állt az íróasztalán, a tinta beleszáradt, ő meg folyton szidta. Így aztán magamhoz vettem. Apu megmaradt az írógépe mellett. Nagy, masszív gépe van. Az én hor-

dozható kis masinám, ami egyszer a kezébe került, egy hét alatt szétűtötte. Ugy veri a billentyűket...

Férfias írással néhány sort vet a levelezőlap hátára. Aláírjuk mi is. Azután megcimezi: Móríz Zsigmond urnak, Leányfalu, Pest-megye.

A zenekar marsra zendít. Tudjuk, hogy ez jel a távozásra. Felcélhelődünk és utnak eredünk.

— Meddig marad Brassóban? — kérdezzük.

— Néhány napot — feleli — azután tovább megyek. Már három hete vagyok Romániában.

Elsétálunk a Fekete-templom mellett. A monumentális falak komor diszletként sötétlenek a csillagos háttér előtt.

— Szép ez a templom! — jegyzi meg a társaságból valaki.

— Igen! — bólogat Virág dr. s dióhéjban máris leadja a Fekete-templom történetét, külsejét, belsejét, művészettörténeti jellegzetességeit. Adatok, adatok...

Ugy beszél, mint egy élemedett tudós. Néhány perccel ezelőtt még tangózott.

Elérkezünk brassói lakása elé. Kezet fogunk. Energikusan lerántja keztyűs kis kezét. Tangó után nem tiltakozott a kézesők ellen... Akkor táncpartner volt, most azonban nyilván, mint műtörténész bucsuzkodik.

Nagyszerű teremtés. Apja lánya.

Nemes Ferenc

Felhívás Brassó megye összes nyugdíjasaihoz

Felhívjuk az összes brassó megyei nyugdíjasokat, hogy súlyos veszélyben forogó érdekeik védelmére hétfőn reggel 8 órakor okvetlenül jelenjenek meg a pénzügyigazgatóság épülete előtt.

A megjelenésre azért helyezünk különösen súlyt, mert az eddig tapasztalt közönyösség miatt érdekeink veszélyeztetve vannak.

Legyünk ott mindnyájan.

A brassói nyugdíjasok vezetősége nevében C. Socolescu elnök. R. Rinsch.

Rohamlépésben épül és fejlődik Brassó

Olajjal fogják az utcákat pormentesíteni — „Cuteanu” parknak nevezték el a pénzügyigazgatóság melletti térséget — Felszedik a kisvasut használaton kívül álló sineit

Brassó, július 2

A jelenlegi városi tanács legfőbb programja, hogy Brassót az idegenforgalom szempontjából teljesen kifogástalanná és zeddiginél is vonzóbbá tegye. Ennek tulajdonítható, hogy hatalmas beruházásokkal rendbe hozzák az összes köztereket, parkokat, az utcák karbantartására pedig példás gondot fognak fordítani.

A városi tanács legújabb munkálatai sorába tartozik a kisvasut sineinek felszedése azokon az utcarészekken, ahol a vasut nem közlekedik. A tegnapi nap folyamán már neki is fogtak a sinek felszedésének a Hosszu-utca végénél, a hertalan állomásonál. A sineket egészen a pénzügyigazgatóságig felszedik, a Hosszu-utcat pedig a modern igényeknek megfelelően kikövezik.

Ezzel egyidejűleg az Astra mozgóval szemben levő Florescu-féle házat, amelyben néhány üzlet van elhelyezve, a városi tanács kisajátítja, úgy, hogy az Alsó-sétátér az Astra mozgóig szabaddá teszi, miután — amint azt megírtuk — a parkot cementburkolattal teljesen lefedik.

Az alsósétátér összekötik az ujonnan parkirozott részekkel, amelyet a vármegyei prefektus érdemeinek elismerésére a városi tanács „Gh. Cuteanu” névre keresztelt el. Ennek a hatalmas térségnek parkirozását már befejezték és most már csak a villanyvilágítás elcsiszítása van hátra, valamint a térség azon részének beültetése, amelyen most még a kisvasut sín-párai fekszenek.

A két sétátér között húzódó részt úgy fogják átalakítani, hogy az úttest közepére virággrupokat helyeznek el, a két oldalán pedig a kocsis és autótutat hagyják meg a gyalogjáróval.

A városi tanács másik terve, a Hosszu-utca 245 szám alatt levő városi házának modern újjáépítése. Ebben a hatalmas házban, központi fűtés és fürdőszobák beszerelésével kényelmes otthont, valamint

★ Testnevelő és táncanfolyamok a szünidő tartamára gyermekeknek július 3. diákoknak július 4-én kezdődnek. Bővebbet Izsák iskola Vár-u. 110.

étkezdet akarnak, felállítani a város szolgálatában levő alkalmazottaknak. Ez az otthon egyike lesz a város legmodernebbül felszerelt épületeinek.

A kanalizációs munkálatok is előrehaladt stádiumban vannak. Szombaton fejezték be a Deresteyi-ut kanalizációját és az ujonnan bevezetett vízvezetéküket már át is adták a közhasználatnak. Valószínűleg hétfőn vagy kedden már neki fognak a Templom-utca kanalizációjának is. Ugyanakkor a város szombatán árlejtést tartott több vízóra és egyéb ilyen alkatrészes beszerzésére. Ezzel fogják a hiányokat pótolni a rosszakat kieserőlni.

Ugyancsak szombaton tartottak a városházán árlejtést nagyobb mennyiségű nyersolaj beszerzésére. Ezzel a nyersolajjal fogják a jövőben az utcákat öntözni, úgy, hogy azok teljesen pormentesek lesznek. Azonkívül a külvárosi utcák karbantartására is nagyobb gondot fog fordítani a városi tanács, speciális utcafelügyelők közreműködésével.

Akarja látni a tengert?

Akar 10 pompás napot eltölteni?

Akarja minimális költséggel kiélvezni a Fekete-tenger gyönyörű strandjainak pompás örömeit?

Jöjjön velünk Constantára!

A B. L. társas utazása indul július 12-én. Részvételi díj az összes költségeket beleértve 2950 lej. Részletes program lapunk legközelebbi számában.

Saját érdekében ne mulassza el megújítani

osztálysorsjegyet
„FORTUNA” osztálysorsjegy főelárusító helynél
BRASSO, WEISS MIHÁLY-UTCA 5. Telefon 399.
Szerencsesorsjegyek még kaphatók. 1.-ad sorsjegy 375 lej.

A brassói rendőrség hírei

A brassói rendőrségen hétfőn megkezdődnek a nyári szabadságok. A hétfői nappal szabadságra megy Bancia, a bűnügyi osztály főnöke, akit távollétében Bleuca komiszár fog helyettesíteni.

A rendőrség vezetősége felhívja mindazokat a kereskedőket, akiknek május 20-án üzletükből szabás alatt levő, vagy kész nadrágok tüntek el, esetleg különböző szövetneműk és néhány méter selem, hogy haladéktalanul jelenjenek meg a rendőrségen, tekintve, hogy a tettest a lopott holmikkal együtt sikerült elfogni. Ezzel egyidejűleg jelentkezzenek azok is, akikről különböző félig kész prémekeket loptak el. Ezeket a prémekeket ugyanis egy munkás eladta Pest-re szücsnek, aki rájött arra, hogy lopott holmik és ezért átszolgáltatta a rendőrségnek. A tolvaj munkásnak azonban nyoma vesztett.

A Brassói Székely Társaság helyesbített felhívása

A Brassói Székely Társaság vezetőségétől vett információk szerint lapunk július 1-i, illetve a Brassói Lapok június 30. számában megjelent tanonczügyi felhívás aképp módosul, hogy csak kizárólag 14. évet betöltött fiukat helyezhetnek el tanulóknak. Ugyanis az az 5 évben megállapított átmeneti idő, mely a tanoncok életkorát 12-ről 14 évre emelte fel, időközben lejárt s így 14 éven aluli tanulók miniszteri engedéllyel se vehetők fel. A Brassói Székely Társaság nevében: Szabó Béni, ügyvezető elnök.

Erettségi vizsgák Brassóban

Két nap óta folynak két bizottság előtt az érettségi vizsgák. Pénteken értek véget az írásbeli vizsgák, amelyekben összesen hatvankilenc magyar tanuló vett részt. Ezek közül az írásbelin 61 átment, nyolc pedig elbukott. Szombaton megkezdődtek a szóbeli vizsgák is, amelyek ma vasárnap folytatódtak.

A revolver visszalelé is elsülhet

Bálint András Bácsfalu községi lakos irtózatosan megharagudott apósára. Gyülölködésében annyira ment, hogy néhány hónappal ezelőtt saját lakásában megverte az öreg embert. A gazda azonban, ugylátszik, nem elégedett meg ezzel, hanem tovább áskálódott apósa ellen. Két nappal ezelőtt Bálint újból összetalálkozott apósával. Alaposan leszidta, majd előrántotta revolverét és hadonászva megfenyegette, hogy agyonlövi. A különös családi jelenetet véletlenül egy csendőr is észrevette. Azonnal felszólította Bálintot, mutassa elő fegyverviselési engedélyét. De mivel ilyen engedélye nem volt, a csendőrség a fegyvert elkobozta, majd eljárását indított ellene tiltott fegyverviselés címén.

Ha szép idő lesz...

A brassói magyar egyházak elhatározták, hogy közös majálisukat a Magyar Napot július 9-én rendezik meg a Honteruson. Amennyiben az idő kedvezően lenne, úgy a Magyar Napot július 16-án tartják meg.

SZINHAZ

MŰSOR:

DAYKA MARGIT BRASSÓBAN

Hétfőn este kezd meg háromnapos brassói vendégjátékát Dayka Margit, a budapesti Vigszínház nagynevű művésznője, aki a legtürelemesebb magyar színpadi karriert futotta meg néhány év alatt.

Hétfőn este Vaszary János világsikert aratott vígjátékában mutatkozik be Dayka Margit, aki ezuttal *A jó házból való urilány* című szerepét adja. Évek óta nem játszottak ennél vidámabb, mulatságosabb darabot. Kedden *Egy kis senki* (Bonyi Adorján óriási siker vígjátéka), szerdán Szép Ernő Aranyóra című gyönyörű poétikus színműve kerül színpadra Dayka Margittal. Ez lesz a kitünő művésznő bucsufellépése.

VASÁRNAPI ELŐADÁSOK

Ma, vasárnap délelőtt mozihelyarákkal *Mágnás Miska* kerül színpadra. Délután félhatkor a bombasikerű *Érik a buzakalász* című tükörkép operettnek lesz a harmadik előadása.

Este fél kilenckor két előadást tart a színház. A román. kath. liceum nagy udvarán a prazai együttes másodszor adja az *Akárki, vagy a gazdag ember halála* című grandiózus ünnepi játékot, a román. kath. egyházi énekkar és a városi zenekar közreműködésével.

Ugyancsak este fél kilenckor az Astra színháztermében az operettegyüttes először adja a *Mézeshetek* című, hallatlanul mulatságos zenés vígjátékot, Erényi Böske, Karácsony Illy, Balázs István és Tompa Béla fellépésével. A Mézeshetek után nagyszabású kabaré előadás következik, amelyben kitünő brassói műkedvelők és Zita von Reményik és Körmendy is fellépnek.

A brassói atlétikai verseny szombati eredményei

100 méteres síkfutás senior: 1. Kreisel KTV 11.2. 2. Schmidt KTV 11.3. 3. Ujsághy (disz. kvalifikálva).

100 méteres síkfutás junior: 1. Mazila Astra 12.2. 2. Stinger Astra 12.2. 3. Stoff KTV 12.9.

Gerelyvetés elődöntő senior: 1. Sós KS 52.44. 2. Wagner KTV 49.84. 3. Vlaicu Astra 46.94.

Magasugrás junior: 1. Polony KTV 160. 2. Haraga Astra 150.

400 méteres síkfutás senior: 1. Dragulescu Astra 55.4. 2. Ruck KTV 56.2.

Gerelyvetés junior: 1. Stoia Astra 43.88. 2. Morres KTV 38.05. 3. Popovici 37.02.

300 méteres síkfutás junior: 1. Mazila Astra 42.2. 2. Popescu Astra 45.

Diszkosz elődöntő senior: 1. Ujsághy IA 37.37. 2. Sós KSE 34.75. 3. Blockner KTV 29.50.

1500 méteres síkfutás junior: 1. Grama KTV 4.442. 2. Sulica Astra 4.472. 3. Bradu Astra 4.485.

800 méteres síkfutás senior: 1. Ruck PA KTV 2.158. 2. Ruck Johann KTV 2.201. 3. Dragulescu Astra 2.214. 4. Surd KSE.

Diszkoszvetés elődöntő junior: 1. Popovici Astra 35.05. 2. Stoff KTV 35.15. 3. Kreisel KTV 35.10.

10.000 méteres síkfutás senior: 1. Gál IA 2. Solmen KTV. 3. Kovács IAR.

VASÁRNAPI MÉRKÖZÉSEK A BERTALANI PÁLYÁN

Vasárnap délután 6 órakor játszik a Olympia csapata barátságos mérkőzést a BMTE ellen. Előmérkőzések: 2 órakor BMTE ifj.—Olympia ifj. 4 órakor: CFF II.—Sparta I.

Az Olympia pályán kerületi és országos női atlétikai bajnokságok versenyeznek.

415 cikk esik kontingentálás alá

A behozatal 80 százaléka esik új szabályozás alá

Bukarest július 2

A hivatalos lap legutóbbi számában megjelent az új kontingentálási rendelet.

A rendelet rengeteg árut, Románia egész importjának körülbelül 80 százalékát vonja be az új eljárás kötelezettségei alá.

Ismeretes ugyanis, hogy az előző kontin-

gentálás 125 cikk behozatalt szabályozta. Ez a szám most 415 cikkre bővült.

Ugyancsak tegnap a pénzügyminisztérium rendeletet adott ki, amelyben megállapítja a 415 árucikk behozatali engedélyeinek proporcionális illútekeit. A taxa — az eddig érvényben volt illetékekhez arányítva — a 4-5 ezreléktől kezdve 100 százalékgig emelkedik.

A gabonaárak emelkedése miatt:

Elmarad az állami intervenció

Bukarest, július 2

A kormány által terohevett gabonaértékesítési akció, amelyből már-már egy gabonamonopólium látszott kifejlődni, elmaradt. Az idevonatkozó kommuniké ezt azzal indokolja, hogy a buza ára tartósan mutatkozó irányzattal a nagononkénti 20.000 lejes ár fölé emelkedett. Eppen azért a kormány a terohevett állami intervenciót nem tekinti időszerűnek s a közbelépést elhalasztja.

Hogy az elhalasztás mögött a kormányakció csődje húzódik-e meg, azt nem lehet határozottan állítani. Az mindenesetre bizonyos, hogy a kormány az akció beindítását illetőleg nagy pénzügyi és technikai nehézségekkel küzdött, amelyek szinte áthidalhatatlanoknak látszottak. A buza árának időleges és ugrásszerű emelkedése tehát kapóra jöhetett a kabinetnek, hogy így az akció balsikerét az intervenció időszerűtlenségével leplezze.

Lehet azonban az is, hogy a kormány valóban nem tartja szükségesnek pillanatnyilag az intervenció politikát, amelyet azonban, adott esetben, mégis érvényesíteni fog. Erre vall a kommunikének az a bejelentése, hogy amennyiben a buzaár egy a köznapokban megállapítandó lensó határvonal alá esne, az állami közbelépés mégis be fog következni.

Balbó 25 gépével utban Csikágó felé

Az ut első szakasza nagyszerűen sikerült

Róma, július 2.

Európa meteorológiai intézetei tegnap este óta az Alpok felett kedvező légköri viszonyokat jelentenek és így

Balbo olasz légügyi miniszter elhatározta, hogy légi-flottájával tervezett amerikai útjára startol.

A start ma reggel meg is történt.

A légi flottában 25 repülőgép indult. A gépek utasainak száma 115. A vezérgépet maga Balbo vezeti.

A flota utirányának első szakasza az Alpokon és a Rajnán át Amszterdam.

Az első repülőgép 5 óra 39 perckor startolt, az utolsó hat óra 2 perckor.

Reggel nyolcórakor a flottát már Mi-

Pénteken éjszaka Londonban létrejött a valuta-béke, amelyet azonban Rooseveltt szombat estig sem hagyott jóvá

Az orosz meg nem támadási szerződés már készen áll, csak a besszarábiai kérdés megoldatlan benne

London, július 2.

A kisántant és Lengyelország képviselői nap-nap mellett az orosz meg nem támadási szerződésről tárgyalnak Litvinovval.

Londoni jelentések szerint ezeknek a tárgyalásoknak Titulescu a lelke, aki napok óta a világgazdasági konferenciának feléje sem néz, hanem egész napját a meg nem támadási szerződés tárgyalásainak szenteli.

Azt a látogatást, amelyet a lengyel miniszterelnök tegnap Bukarestben tett, ezzel a készülő paktummal és Románia és Lengyelország különvéleményének összehangolásával kell összefüggésbe hozni.

A DIPLOMACIA RÓMA KÖRÜL CSOPORTOSUL

A Popolo d'Italia, Mussolini lapja, az általános európai helyzetről ír és leszegi, hogy a megennyhült hangulat ellenére is Olaszország két kérdésben változatlanul intranzigens politikát folytat. Az egyik kérdés a magyar kérdés, amelyben Olaszország továbbra is azt követeli, hogy Magyarország igazságot szolgáltassanak, a másik pedig Ausztria kérdése, ahol is Róma feltétlenül ragaszkodik ahhoz, hogy Ausztria független maradjon.

A Népszövetség berkeiben is új élet támad. Droumond, az eddigi főtitkár, ma adta át Avenolnak hivatalát. Avenol működésétől frissebb szellemet és nagyobb sebességet várnak.

Avenolnak első ténykedése az, hogy si-

etteti a négyhatalmi paktum aláírását. Párisi lapjelentések már úgy tudják, hogy a négyhatalmi egyezményt július elsején Rómában most már tenyleg aláírják.

A VALUTAFRONT — MEG-IJEDT

A világgazdasági konferencián semmi érdemleges munka nem történik. Nem is történhetik jelentősebb lépés addig, amíg a kulisszák mögött az egyes államok a valuta-rögzítés kérdésében meg nem egyeznek. Jelentette a B. L., hogy Franciaország—Belgium—Hollandia és Svájc arany-szövetséget akarnak kötni és arról is beszámoltunk, hogy ennek a szövetségnek tagjává már-már Angliát is sikerült megnyerni.

Ez a külön és elszigetelt szövetség azokat az európai államokat, amelyek eddig az amerikai párton állottak és szintén szívesen letérnének az aranyaiapról, megijesztette. Itt a magyarázata annak, hogy pénteken este Londonban — nem a plénum előtt, hanem szigorúan zárt ajtók mögött

Anglia, Franciaország, Olaszország, Hollandia, Svájc, Belgium, Lengyelország és az Amerikai Egyesült Államok delegátusai a valutaformulában meg-

egyeztek.

A tegnap éjszaka elfogadott valuta-

láló felett látták. Innen a flotta Rügen felé vette útját és Rügenen át lépte át az olasz határt. Az Alpokon a légi flotta minden baj nélkül átrepült. Dél előtt 10 óra 30 perckor már Mannheim felett látták az olasz légi flotta csoportját.

A huszonöt gép 12 óra 8 perckor délben Arnheim felett átrepülte a német határt és belga területen landolt tovább.

Amszterdamban, a Zuider-ó vizére az első gép 12 óra 40 perckor szállott le. Arra, hogy milyen közvetlenül egymás mellett haladnak a gépek, mi sem jellemzőbb, minthogy 12 óra 45 perckor már a tizenhatodik gép is vizre szállott. A tizenhatodik gépet szerencsétlenség érte. Leszállása alkalmával saját tengelye körül megfordult és a vízbe zuhant. A repülőgép pilótájának és megfigyelő tisztjeinek semmi bajuk sem történt. A vízből valamennyiüket motorcsónakok mentették ki.

Tizenkét óra 55 perckor mind a 25 gép leszállott.

Miközben a Balbo-flotta a Zuider-tóra leszállott, 90 holland repülőgép a megérkezett olasz vendégek tiszteletére Amszterdam felett tisztelet-köröket írt le.

Ugyancsak Amszterdamba érkezett ma délelőtt, természetesen repülőgépen, Grünau német pilóta is, aki már egyszer körülrepülte a földet. Grünau üdvözlöni akarja az olasz repülőket és személyesen is tanácsot akar adni a tengeri repülést illetőleg.

A TIZENHETES SZÁMU GÉP EGYIK UTASA MEGHALT

Ujabb jelentéseink szerint a tizenhetes gép lezuhanása nagyon érdekes körülmények között történt. A gép voltaképpen nem zuhant le, hanem szintén leszállott a vizre, de abban a pillanatban, amelyben a vizre ért, eddig még megmagyarázhatatlan okokból bukfcencet vett és a hullámokba merült.

A motorcsónakok a gép négy utasát kimentették, de az ötödik utas a víz alá merült és nem vetődött fel többé. Ez az ötödik utas, akinek nevét és rangját még nem közlik, nyilván a gép alá került, abba beleakadt és megfulladt.

A holland véderő miniszter egyébként ünnepélyesen fogadta az Amszterdamba érkezett olasz légi flottát. A fogadtatás alkalmából megjelent a hollandiai angol követ is.

formula egyébként öt pontban foglalja össze a maga rendelkezéseit. Ez az öt pont a következő:

1. A hatalmak szükségesnek tartják az aranyalap fenntartását,
2. Az aranyalapról letért államok kötelesek záros határidőn belül az aranyalapra visszatérni.
3. Az ujonnan stabilizált pénz árfolyamárányát minden állam külön-külön és önmaga állapíthatja meg.
4. Az eddig is aranyalapon megmaradt államok kijelentik, hogy tartott helyzetüket minden körülmények között megőrzik.
5. Az új aranyalap-szerződést az államok csak ideiglenesnek tartják és azt meghatározott időre kötik.

Ez az az öt pont, amelyre Rooseveltnak válaszolni kellene.

HERRIOT ÉS GOMBOS KÜLÖN EURÓPA-KONFERENCIÁT JAVASOL

Herriot egyébként lapjában ma Gombos indítványával foglalkozott és azt nagyon életrevalónak tartja. Gombos azt a gondolatot vetette fel, hogy a világgazdasági konferencia után, vagy mellett hívják össze az európai gazdasági konferenciát. Az európai gazdasági helyzet ugyan is más, mint a világ gazdasági helyzete és így az európai kérdések megoldását illetőleg külön kell határozni.

SZABADON BOCSÁTOTTAK AZ ANGOL MÉRNÖKÖKET

Késő este vett jelentéseink szerint Thornthorn és MacDonald angol mérnököket, akik — mint ismeretes — a Vickers-perben elhangzott ítélet alapján szovjet-fogságban vannak, ma délután szabadon bocsátották.

A két mérnök szabadlábra helyezése azt jelenti, hogy az angol-orosz kereskedelmi békét végérvényesen megkötötték.

Barabás Béla előadása után Paál Gébor dr. azt bizonyítja, hogy a Csiki Magánjavak soha sem képeztek kincstári tulajdont és így azt a román államnak sem állt volna jogában birtokba venni. Ezután arról beszélt, hogy a magyar uralom alatt milyen jóindulattal támogatták a határcségeket és a többi ilyen nem magyar közületeket.

Roth Hugó dr. közszvári delegátus az állampolgársági sérelmekről beszél. Megemlíti Kóvér Gusztáv esetét, majd Hecser Béla mérnök államgyalazási peréről beszél. Rámutat arra, hogy a békekötés óta 472 magyar iskolát szüntettek be.

Tiltakozik az ellen, hogy a magyar köztisztviselőket mellőzik, magyar beadványokat nem fogadnak el és a bíróságok előtt nem lehet magyarul védekezni. Kíváncsi az állampolgársági ügyek törvényes rendezését.

Barabás Béla dicsőszentmártoni ügyvédeli nyugdíjkérdéseket vitatja. Hegedüs Nándor pedig azt kéri, hogy küldjenek a román lapoknak kommunikéket, nehogy azok ferdített beállításban adják le a kongresszus anyagát. Ezután a temesvári tagozatnak a parlamenti csoport tagjai ellen intézett legutóbbi támadásaira kerül sor. Dr. Gyulai temesvári meghívott lojális nyilatkozatot tesz és azt kéri, hogy a parlamenti csoport háromhavonként küldjön tájékoztatót aktivitásáról.

A szakosztály ülése Jakabffy Elemér beszédével ért véget.

Lupu-párt Lupu nélkül

Temesvár, július 2

A Lupu-párt bányási tagozata dr. Lupu azzal az indokolással, hogy Lupu elárulta a parasztpárt programját és Románia Mussolinija akar lenni, egyhangúlag kizárta a pártból. A bányási csoport a Groza Péter földműves frontjához csatlakozott.

Goga és a csucaipaktum

Temesvár, július 2.

Goga Oktávián, aki jelenleg szintén agitációs körúton van, Temesváron nyilatkozott a sajtó képviselői előtt.

— A csucaipaktumot — mondotta — bár a viszonyok változtak azóta, annyiban ma is tartom, hogy a kisebbségeknek a teljes lojalitás mellé a teljes etnikai szabadság is jár.

Elfogták a nagyváradi gyilkost

Nagyvárad, július 2.

A nagyváradi rendőrség pénteken éjszaka, hosszas nyomozás után eg, Bancsa János nevű fiatal gazdálkodó személyében elfogta a borzalmas szülőhegyi gyilkosság tettesét.

A gyilkos elmondotta, hogy a végzetes estén, az egyik utkanyarulatnál összetalálkozott az egyedül közlő Jambor Imrével, akitől megkérdezte, hogy hova megy? A fiatal szolgálalegy hányaveti feleletet adott, ami Bancsát feldühösítette. Veszekedni, majd verekedni kezdtek. A szóváltás hevében Bancsa szívszúrta Jambort, majd levelezte és megcsokitotta, hogy a gyilkosság székszuális látszatot keltsen. A kést elásta, bevezette ruháit pedig a kertjében levő kutha dobta. A rendőrség a kést meg is találta a jelzett helyen.

Csak az a német film, amelyben árja színészek játszanak

Berlin, július hó 2

Göbbels propaganda miniszter ma kiadta filmrendeletét. A rendelet szerint a jövőben csak azt tekinti a miniszter német filmnek, amelyet kizárólag árja színészek játszanak. Németország területén csak ilyen német filmek adhatók elő.

Külföldi színészeknek csak abban az esetben szabad filmekben játszani, ha valami nagy kultúreseményt megkövetel és erre a propagandaminiszter külön névre szóló engedelmet ad.

Idegen színészeknek tekintik azokat a német anyanyelvű színészeket is, akik nem laknak tíz éve a birodalom területén. Ez a rendelkezés nyilván az osztrák színészek ellen szól, akik csak a hangosfilm felbukkanása óta tarózkodnak Németország területén és ennek tíz éve még nincsen.

HIREK

MÉG MINDIG ÉLSZ,

kedves barátom, békebeli link cimborám, aki voltál?! Azt hittem, hogy már te is emigráltál az anyaföldre... Emlekszem rád! Te voltál az, aki a kávéházi folyóiratok fényképeit rosszmájú retusálásokkal és szelvényekkel díszítetted. Még most is magam előtt látom Fedák Sári művésznőt, a népszerű Zsazsát, hatalmas, virágos kalapcsodában és nadrágszoknyában, akinek orra alá hódítóan kipödrött, kackiás magyar bajuszt remekeltél. Látnom Kürry Klárát és Pálmay Ilkát, akik jóvoltából részhint császár-, részint pedig Kossuth-szakállhoz jutottak. Kürtökkelapost dandik vették körül a fényképen a boldogan nevető, gömbölyű művésznőket, akiknek rizsporos arcgödre körül állt szakáll lengedezett.

Tintacerezával varázsoltad a fényképekre ezeket a mestéri maszkokat, hogy radírral és idővel dacoljanak. Maradandót akartál alkotni, drágám s lám, tényleg nem felejtetted el! Any-nőj év után, tegnap ismét eszembe jutottál, amikor a kávéházban egy német folyóirat legfrissebb számát fel-ütöttem. Rögtön a második oldalon ott láttam Göbbels német propagandaisgyi miniszter urat, akinek a homlokán óriási vörös kérdőjel pompázott. Szokatlanul szép, andalítóan görbülő kérdőjel volt a bizonyára félóra hosszat gürcölhetett a képeslap felett, amíg így létrehozta! A miniszter nem vette észre ezt a szépséghibát, nyugodtan beszélgetett az urakkal, akik láthaóan meg-bámulták a szeméi fölött vörösölő jelt... Nyilván ők is tanácstalanul latolgatták, hogy ez mit jelenthet, mert hidd el azért, elég fejszerű volt, ami Göbbels nyaka után köpetkezett.

Igy a kérdőjel csak a koponya tartalmára vonatkozott. Minden bizonyonnyal, hiszen azt is odairad a képalá, hogy: „Szegény Nemzetország!”

Örülök, kérlek, továbbá lelkesen csodálom, hogy még mindig megvan a kedélyed! Mit csinálnak a gyermekek? Hogy már nagypapa vagy? Na, nézd csak, ki hitte volna, hogy a kis Cilikének... Mit csinálnak az unokáid? Ne mondd! Hja, hja, sokan vannak így munka nélkül. A te sorsod sem rózsás... Nekem ne linkelj! Tudom, hogy azt a kapucinert, amelynek illatos párja ezt a kérdőjelt inspirálta, nem ebéd után, hanem ebédként ittad! Zokogok, barátom, de azért jó pofa vagy! Szerusz! Nemes Ferenc

— IDŐJÁRASJELENTÉS. A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint az északnyugati szél erősödik. Sok helyen újabb zivatarok és esők lesznek. A hőmérséklet csak lényegtelenül változik.

— HERCEG WINDISCHGRÄTZ LAJOSI ELŐVEZETIK. Budapestről jelentik: A budapesti törvényszék ma foglalkozott ismét herceg Windischgrätz Lajos csödégyével. A mai tárgyaláson a herceg ismét nem jelent meg. A törvényszék elrendelte a „közados” elővezetését.

— KIVÉGEZTEK KÉT MENYASSZONYGYILKOST. Brémából jelentik: A közeli Verdenben ma hajnalban kivégeztek két fiatallembert. Az egyiket Bordwárnak hívják, 24 éves és kőfaragó, a másiknak neve: Stolle, ez a fiatallembert 22 éves és cipész. Az volt a bűnük, hogy megejtett menyasszonyikat megfojtották. Az egyik a menyasszonyát azután a kutba dobta, a másik egy vonat mozdonya elé vetette.

— NEM LEHET MEGMENTENI AZ ELTEMETETT PILISVÖRÖSVÁRI BÁNYÁSZOKAT. Budapestről jelentik: A pilisvörösvári bányában történt szerencsétlenség mentési munkái szakadatlanul folynak ugyan, bár teljesen reménytelen, hogy a beomlott bányába zárt munkásokat élve meg lehessen menteni. Még legalább egy napi munkára van szükség, hogy a bányászok holttestéig a mentők eljussanak.

— Nagy munkásfelvétel az aradi Astra-gyárban. Tudósítónk jelenti: Az aradi Astra-gyár nagyobb vagonrendelést kapott s eddig 1500 munkást vett fel. A munkásfelvételek még egyre tartanak, magyar munkásokat azonban csak 25 százalékkal alkalmaznak. Ezeknek is rendőri és sziguranca-bizonyítványt kell felmutatniuk, hogy nem vettek részt szélsőséges mozgalmakban.

— AKINEK SZÁZ TALÁLMA NYA VAN. Budapestről jelentik: Ma ünneplik Budapest Bláthy Ottó Titusz feltaláló jubileumát. Ma ötven éve annak, hogy Bláthy első találmányát szabadalmaztatta. A feltalálónak mintegy száz találmánya van. A jubileum alkalmából olasz, svéd, német és francia feltalálók érkeztek Budapestre, hogy az ősz mestert üdvözljék. Akkoriban a Ganz-gyár Bláthy 75 forint havi fizetéssel alkalmazta.

Szörnyű családi dráma

Predeálon

A férj, kisgyermekük jelenlétében, agyonlőtte feleségét, majd sajátmagával végzett

Predeál, július 2
Predeál nyári csendjét és nyugalomát pénteken megrázó tragédia szakította meg: Dumitriu Vasilescu gabonaházománys több revolvergolyóval agyonlőtte feleségét, majd az utolsó, megmaradt golyóval saját életét oltotta ki.

A drámával kapcsolatban a következő részleteket jelentik:

Mintegy két héttel ezelőtt Predeálra érkezett egy Eugenia Vasilescu nevű tanítónő hároméves leánykájával. A tanítónő teljesen visszavonultan élt gyermekével. Nyugtalanul látszott és legközelebbi ismerőseinek folyton azt panaszolta, hogy balsejtelmek gyöttrik.

Tegnap este tíz órakor váratlanul megérkezett Predeálra Vasilescu Dumitriu gabonakereskedő, a tanítónő férje. A kereskedő, egyik barátjával találkozott össze, akitől megkérdezte nem látta-e feleségét. Miután igenlő választ kapott, a kereskedő barátjával bevonult egy kocsnába, ahol egész délután kettesben ittak.

Az asszony eközben kisgyermekével az egyik parkban sétált. Este tíz óra felé hazament lakására és bezárkózott szobájába. Nemsokára megérkezett a férj is. Erdőködött a felesége szobája iránt.

Ezután bement az asszonyhoz. Ugy lát-szik, heves szóváltás keletkezhetett.

— Tíz évi fegyházra ítélték gyermekgyilkosságért. Temesvárról jelentik: Schiopu Mária sipeti asszonyt, aki két-éves fiacskáját a kuthalokta, a törvényszék annakidején 6 évre ítélte. A tábla most ezt a büntetést 10 évi fegyházra emelte.

— Harc a borotválópor körül. Kolozsvárról jelentik: Resling József kolozsvári fodrász egy speciális borotválópor gyártására és forgalombahozatalára még 1909-ben szabadalmat nyert. Az utóbbi időben jelentősen megerősített a forgalma Kolozsváron, amiről a rendőrségnek is jelentést tett. Kiderült, hogy a borotvapornak Kopp elemér városi főmérnök személyében másik gyártója is akadt, aki Heilferdt Széchenyi-téri kereskedőt bízta meg az elárúztatással. Tegnap a rendőrség tettenért egy embert, aki egy ilyen borotvaporcsmaggal fordult ki az üzletből. A csomagot bűnjelként elkobozták, az ügy aktáit pedig áttették az ügyészségre.

— Kolozsvári hírek. Tudósítónk jelenti: A törvényszék most foglalkozott Rácz István és Salamon Zsigmond kolozsvári munkások ügyével, akik ez év januárjában megtartott munkágyűlésről a résztvevőket utcai tüntetésre vezették. A vádat Col-fescu ügyész képviselte, aki 10–10 évi súlyos fegyházbüntetést kért. A bíróság Ráczot 1 évi fegyházra és 10 ezer lej pénzbüntetésre, Salamonot pedig 5 hónapi fegyházra és 2 ezer lej pénzbüntetés megfizetésére ítélte. — Goldstein Lulu, 3 éves kislány szülei távollétében a konyhában marószódát ivott. A mentők a súlyos bel-ső sérüléseket szenvedett gyermeket kórházba szállították, ahol gyors beavatko-zással sikerült megmenteni a komolyabb veszélytől.

— A pernyertes Kolozsvár. Tudósítónk jelenti: Annakidején, amikor a római katolikus státus erdei még nem voltak végleg kiséjítve, a státus kolozsvári határában levő erdei a város közönsége bérbe vette ki. Erdőőrökkel őrizték s a város arra számított, hogy a kiséjítés során az erdőket megkapja. Az agrárbi-zottság azonban a környékbeli falvaknak adta az erdőket, mire a város a 3 évi, 45 ezer lejre rugó erdőőrzési-díj megtérítése miatt pert indított az erdőkinestár ellen. A pert elsőfokon elvesztették. A kolozsvári tábla másodfokon pénteken foglalko-zott az ügygel, amelynek során a városnak megítélte a követelést.

— Boldogtalan az az anya... Tudósítónk jelenti: Klein Béla gyoroki körorvos özve-gye, tegnap szívszélhűdésben meghalt. Az elhunyt uriaszony fia volt az a dövs

Fürdőruha,
selyemharisnya

legszebb
legjobb
legolcsóbb
legdivatosabb
legmegbízhatóbb

M. BLATT
HARISNYAHÁZBAN
Brassó, Kapu-utca 30 sz.

házas pár között, mert
mindegy tíz perc leforgása után több
lövés rázta meg a házat.

A házbeliek azonnal felrohantak a szo-bába, ahol borzalmas látvány tárult szemük elé:

a szoba padlóján állott homlokukkal fe-küdt a férj, kezében füstölő revolver-rel, mellette hatalmas vérlócsában a fe-lesege, akinek halott testét irtózatossan ja-pveszékeléssel a kis gyermek rázta.

A kiszállított orvosi bizottság megállapí-totta, hogy a férj egy lövéssel megölte fe-lesejét, majd önmagával ugyancsak egy golyóval végzett. A feleségére többször rálőtt, de csak egy golyó talált.

Kihallgatták a tanítónő rokonait, akik elmondták, hogy a házaspár a leg-boldogabb életet élte. A férj valamikor nagyon gazdag volt. Közben tönkrement és koldusszegényé vált. Emiatt napiren-den voltak a veszekedések, sőt a kereske-dő feleségét többször meg is verte.

Az asszony, nem bírta tovább ezt az éle-t és ezért kisgyermekével megszökött otthonából.

A férj azonban megtudta, hogy felesége Predeálra menekült.

Idáig követte. Ki akart békülni vele, de miután ez nem ment, agyonlőtte, majd önmagával végzett.

Jenő nevű fiatallembert, aki kikeresztelke-dett zsidó létére horogkeresztos jelvény-nel járkált Arad utcáin és hitleristának vallotta magát. A fiatallembert, akit pu-litikai nézetei többször feleltelen gará-zdalkodásra ragadtak, néhány héttel e-zelőtt bocsátották el az aradi köz-kórház elmeosztályáról. Az idős uriaszony ha-lála után különben az a hír kelt szárnya-ra, hogy utalajdon fia fojtotta meg, az orvosi vizsgálat azonban megállapította, hogy szívszélhűdésnek esett áldozatul. Kétsé-gtelen viszont, hogy az izgalmak révén fia is hozzájárult hirtelen halálához.

— Izgalmas regény néhány sorban. Tu-dósítónk jelenti: Constantinescu Tudor törvényszéki jegyző néhány nappal e-zelőtt elvette feleségül S. I. aradi urilányt. Pénteken egy regáti ápolónő jelent meg a fiatalasszony családjánál s előadta, hogy Constantinescu négy évig élt vele, sőt házasságot is ígért neki. Az elhagyott menyasszony ezután az ifjú férjjel is ta-lálkozott, akiben annyira feltámadtak az emlékek, hogy egykori kedveséhez költö-zködött, a szállodába. Constantinescu meg-ígerte az ápolónőnek, hogy elvállalja 4 na-pos feleségétől. A faképnél hagyott asz-sony összebeszellt a bátyjával, aki csu-podár férjét visszacsalta a hotelből. Az ápolónő most vitriolos merénnyel fenye-getődik, mire az újra összekertült ház-as-pár hatóságai védelmet kért ellene.

— Biharmegyei hírek. Tudósítónk je-lenti: Bokra Teodor 62 éves feketebátori gazda gémeskutjának kijavításán dolgo-zott. Munkaközben a kutgém leszakadt s agyonütötte a zsidós gazdálkodót, aki ször-nyethalt. — A jankai csendőrség letartó-ztatta Firka József ottani lakost, aki Erdei Gábornak, a község tanítójának 8 éves kislányát, szülei távollétében megbecste-le-nítette és megfertőzte. A bestiális falusit átadták a nagyváradi ügyészségnek. — Pop József 10 éves bihardíszegi kislánya a fallu határában folyó ér partján játszo-zott. A gyermek játék közben megcsu-szott s a vízbe zuhant, ahol megfulladt.

— A COLORÁDÓI ORKÁN. Londonból jelentik: Colorádóban a tegnapi orkánnak 11 halálát okozta van. Az orkán mintegy husz-közeget látogatott meg. A községekben, a hol a szélvész pusztított, kő kövön nem ma-radt. A környékbeli petróleummezők felépít-ményei romokban hevernek. Az egyik petró-leumvállalat tisztviselője, mikor az orkán jött, éppen autóján utazott. Az egyik légtölcsér felkapta az autót, a magasba emelte és az-után a földhöz vágta. Természetesen az au-tó porrá tört és a tisztviselő és az autó sof-őrje szörnyethaltak.

— A trafikkipjárás komplikációi. Arad-ról jelentik: Genescu Tudor monopólfő-nök ellen, aki egy Schröd István nevű kereskedő közvetítésével horribilis áron közvetített trafikengedélyt, bűnvádi el-járás van folyamatban. Az ügy folytató-lagos főtárgyalást szombatra tűzte ki az aradi törvényszék. Genescu ügyvédje most hamistanuzás címén feljelentette azokat a trafikosokat, akik a törvényszék előtt a múlt héten megesküdtek arra, hogy a monopólfőnöknek pénzt adtak.

— LESZÁLLÍTJAK A BUDAPESTI PÉ-KEK MUNKABÉREIT. Budapestről jelentik: A budapesti sütőmesterek elhatározták, hogy a sütőmunkások bérét 10–25 százalékkal le-szállítják. A bérleszállítást tegnap este kö-zölték is a munkásokkal. A munkások a munkabérek csökkentése ellen tiltakoztak és megállapodtak abban, hogy mindazokban az üzemekben, ahol a bércsökkentést tényleg keresztül is viszik, sztrájkba lépnek. A ha-tározatnak megfelelően Budapestben ma már 30 péküzemben szünetel a munka.

— NAGYVÁRADI HIREK. Tudósítónk je-lenti: A törvényszék most foglalkozott Reis-ner Miklós Téglatvető-utcai kereskedő ügyé-vel, aki a vád szerint kisgyermekeket csábí-tott el. A tárgyaláson 9 és 10 éves gyermekek vonultak fel, mint tanúk. A kereskedő ügy-védje zárt tárgyalást kért, azzal az indoko-lással, hogy olyan dolgokról lesz szó, ame-lyek nem valók a nyilvánosság elé, mert a közérkölsbe ütköznek. Az ügyész erre kijel-entette, hogy Reisner családi becsületének már ugy sem ártanak s éppen a közérköl-csök nevében kér nyílt tárgyalást. A bírós-ág zárt tárgyalást rendelt el, amelyet az idő előrehaladottsága miatt hétfőre halasz-tottak. — Gleichmann nagyváradi cipész, a kinek eltűnt a fényképezőgépe, a lopással a szomszédos börtöndüzt Szlovák István ne-vű 15 éves alkalmazottját gyanúsította. A kis inas tagadta a bűnösséget s kijelentette, hogy a gépet utoljára Gleichmann egyik al-kalmazottjánál látta. Másnap a cipész üzlet-nyitást előtt hatalmas pofont kent le a gyer-meknek, majd vallomás végett a rendőrség-re vitte, ahol szintén összeverték. Minthogy a kis inas, bár kék és zöld foltokkal a testén, de vallomás nélkül távozott el a rend-őrségről, Gleichmann visszavonta a feljelen-tést. A szerencsétlen inasgyermek apja most feljelentést tett a brutális cipész ellen. — A nagyváradi írásbeli érettségi vizsgálatokon 157 növendék vett részt. Az írásbeli dolgozat- valamennyi növendéknek sikerült. Az éret-t-ségiztetők jóindulata minden vonalon meg-nyilvánul.

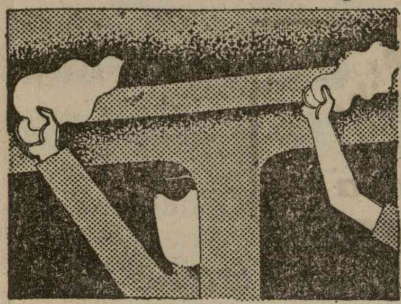
Fényképezőgép ingyen! — Hiemesch-könyvkereskedésben, Brassó.

— Befeleződött a gyergyószentmiklósi városi vizsgálat. Tudósítónk jelenti: Né-hány héttel ezelőtt megirtuk, hogy dr. Teju megyei prefektus vizsgálóbírói in-dítványra felfüggesztette állásától a gyer-gyószentmiklósi jegyzőt: Kassai Lajost és Kalamár László pénztárnokot. Egyben a belügyminiszteriumtól egy felügyelő ki-küldését kérte, hogy a városnál felfede-zett állítólagos visszaélések ügyét tisz-tázza. Néhány nappal ezelőtt meg is je-lent egy vezérfelügyelő Gyergyószentmik-lóson és napokon át vizsgálta 1924-ig vizs-zamenőleg a városi ügykezelést. Informa-cióink szerint a közigazgatási vizsgálat a felfüggesztett tisztviselők terhére semmi komolyabb szabálytalanságokat nem álla-pított meg és így visszahelyezésük iránti javaslatot terjesztett az illetékes fórumok

★ ORVOSI HIR. Dr. Med. univ. Morscher A. B., miután a vese-, hólyag-, húgyzervek, bór- és nemibetegségek gyógykezelésében, Bécsben több évi speciális kiképzést nyert, visszatért Brassóba, ahol Kapu-utca 52. szám alatt (hátral az udvaron) 10–12 és 5–7 óra között rendel.

— Tömeges biztosítási pörök Aradon. Tudósítónk jelenti: Az aradi Polgári Jó-tékony Egyesület három évvel ezelőtt ki-házasítási csoportot akart alakítani, a terv azonban nem sikerült s így a beirat-koztottakat az „Asigurarea Pallulară” biz-tosítótársaságnak adta át, amely tönkre-ment. A csoport 250 tagja most a befize-tett három millió lej tagdíját a Polgári Jótékony Egyesülettől követeli vissza. — Berov járásbíró 45 ügyben elmarasztalta az egyesületet, míg Jorescu bíró pénteken 32 keresetet visszautasított. Az ügygel a törvényszék a közeljövőben foglalko-zik.

A B.L. nyaraltatási akciója

Alsó-Tömösön, 531 hsz. alatt, szép, világos szobák, lakások kiadó. Ózondus fenyőerdő, szabad-fürdő, finom koszt. Wikendezők, télen-nyáron kellemes ottlónra találnak. Cim: Kiss Kálmáné, Csernátfa (Cernatu) 338 sz. Brassóme-nye. Napi teljes ellátás 80-120 lejig, vagyis reggeli 10 lej, 3 fogásos ebéd 25 lej, vacsora 15 lej. Szobaárak 20-60 lejig 2-3 ágygal.

Cserenyaralásba mennék román urica-ádkhoz 6-8 hétre, ahol a román nyelvben kötelezethetném magamat. Cserébe fogadnánk egy növendéget ugyanilyen időre. Cim: Berechi Ilona, Buduslău, up. Albiș, jud. Bihor.

Kis leányommal nyaralni mennék szép és nem drága helyre, ahol vendégként kezelnének bennünket. Cim: Bocskor Pirokka, Gheorgheni, Strada Reg. Ferd. 9. Jud. Ciuc.

Desideriu Friedmann kereskedő, Al-gegy, Geoagiu Jud. Hunedoara. Posta-vasút helyben. Gyönyörű kiránduló és fürdőhelyek. Két szobában 3-4 tagu család fogadna július 1-től szept. 15-ig. Ár egy személy után naponként 40 lej. Kitűnő házi koszt, esetleg kóser is kap-ható a szomszédságban. Konyahasználat is. Tájékoztató: Egy liter tej 1.50, egy tojás 50 bani. Állandóan friss gyümölcs, orvos-patika. Kényszer-vasas hőforrások.

Hargita-fürdő

A tenger színe felett ezernégy száz mé-ter magasban a Hargita sudár fenyőtől övezett, gyönyörű kilátással rendelkező helyen fekszik Csikmegye legértékesebb- A gyógyfürdője: a Hargita-fürdő. Ózondus levegője valóságos jótétemény a tüdőbe-telegek számára. Nem egy tüdőbeteg hagy-ta el egészségesen a kis fürdőhelyet és azóta évente visszatér.

Kéngödrei gyógyhatását már külföldön is előnyösen ismerik. Nem egy külföldi

A B. L. vendéglátó szelvénye

Kíváncsi és beküldeni!

Név.....

Foglalkozás.....

Lakóhely (a helység nevét románul és magyarul).....

Utolsó posta.....

Vasutállomás.....

Fürdőni lehet-e és hol?.....

Kirándulni lehet-e és hová?.....

Erdős hegység van-e a közelben?.....

Hány szobát akar kiadni?.....

Hány vendéget öbajt?.....

Milyen hónapokban, mettől-meddig fogad vendé-geket?.....

Bárák nélkül vállalkoz-e gyermekek nyaraltatását?.....

Ha igen, hány gyermeket és milyen korúakat?.....

Mit kér egy személy után naponta?.....

Mit kér egy gyermek után naponta?.....

Hányszori étkezést ad naponta?.....

MEGJEGYZÉS:.....

orvos küldi betegét a Hargita-fürdő kitű-
nő gyógyhatású kényszer-vasas hőforrások, melyek az összes reumatikus fájdalmakat meg-
szüntetik.

A szembajosok is e helyen keresnek or-
voslást és a hatás egyetlen esetben sem
szokott elmaradni.

Kitűnő borvízforrásai, szebbnél-szebb
kirándulóhelyei, gyönyörű fenyvesek
csöndje a beteg idegeket hihetetlenül rö-
vid idő alatt rendbeszedik.

A fenti előnyeik kívül a szó szoros ér-
telmében vett családi elbánásban, igen ol-
csó árak ellenében, részesíti a fürdő ve-
zetősége a beteg, vagy üdülni vágyó ven-

déget. A legutóbbi építkezések követke-
ztében igen kényelmes szobák állanak a
vendégek rendelkezésére.

A fürdő igen könnyen megközelíthető.
Vasutállomása Csikszereda, ahonnan au-
tóval, vagy kocsival alig félóra alatt ké-
nyelmesen elérhető.

A csikszeredai műszaki vadászszázalaj
legénysége útjait teljesen járhatóvá tette
ugy, hogy bármely időszakban és akár-
milyen kényes járművel megközelíthető.

Az érdeklődőknek részletes leírást és
utbaigazításokat ad a csikszeredai idegen-
forgalmi iroda, valamint a fürdő igaz-
gatósága.

A dévai villanyharc ujabb fejleményei

A közigazgatási bizottság nem avakozik
az ügybe

Déva, július 2.

Déva lakossága már hosszú idő óta har-
cot folytat a villanytársaság ellen a ma-
gas villanyárak miatt.

Legutóbb a városi tanács jogi bizottsá-
gának véleménye alapján kérelmet intéz-
tek a temesvári közigazgatási felülvizs-
gálati bizottsághoz annak a kérdésnek
elvi döntése végett, hogy jogában áll-e
a városnak a kilovatonkénti 17 lejes
egységárat 10 lejre egyoldalúan leszá-
lítani.

A közigazgatási bizottság válaszában

megállapítja, hogy nem tartja magát il-
letékesnek állásfoglalásra, miután az
ügy rendes bíróság elé tartozik. Véle-
ménynyilvánítással pedig nem prejudi-
kálhat.

Egyébként a villanytársaság a köztiszt-
viselők és nyugdíjasok részére árcnged-
ményt adott, ezenkívül bevezette a ket-
tős díjszabású erőátviteli tarifát, amely
mérésékl az egységárat.

Remélhetőleg rövidesen valamilyen bé-
ke lesz a dévai fronton.

A 17 lejes ár valóban elviselhetetlen.

Báró és városi főorvos különös pörösködése Kolozsváron

A Buia és Bánffy-cég szétválása és annak következményei

Kolozsvár, július 2.

Buia dr. kolozsvári városi főorvos cső-
döt kért báró Bánffy Albert ellen. Az
orvos volt az, aki báró Bánffynak meg-
szerezte a „Corso”-mozgó engedélyét.
Négy héttel ezelőtt nézeteltérés történt
közöttük, mire Buia dr. igénypert indított
a báró ellen.

A kolozsvári törvényszék tegnapi tár-

gyalásán báró Bánffyt egymillió lej meg-
fizetésére kötelezte. Erre Buia dr. telek-
könyvi előjegyzést vezetett báró Bán-
ffy ingatlanaira s többek között a főtéri
nagy palotáját is lefoglaltatta. Egyben
csődjelárást kért ellene.

A törvényszék csődbírósága pénteken
foglalkozott az ügygel, de mivel Bánffy
jogtanácsosa kifogásokkal élt, határozat-
tot egyelőre nem hozott.

15 évi kényszermunkára ítélték a szenátusi igazgató feleségének gyilkosát

Bukarest, július 2

Emlékeztet, hogy jó esztendővel ezelőtt
a bukaresti Pictor Romano utcában ti-
tokzatos körülmények között meggyilkol-
ták Aslannét, a szenátus igazgatójának
dusgazdag feleségét. A tettest csak hosszú
hónapokig tartó nyomozás után sikerült

elfogni Jon Stefanescunak, a bukaresti
alvilágban Tata Mosu néven ismert hir-
hedt betörőnek a személyében.

A bukaresti törvényszék pénteken több
napig tartó tárgyalás után

15 évi súlyos kényszermunkára és 1 lej
képletel kártérítésre ítélte az elvetemült
tettest.

SPORT

Mikor jön az Elektromos

Bukarest, július 2

Megemlékeztünk már arról a zavarról,
mely a budapesti Elektromos bukaresti
vándorszerelésének időpontja körül áll-
lott be. Utóljára azt írtuk, — a szövetség-
ben nyert információk alapján — hogy
a szövetség elsimított minden akadályt és
igy a pestiek az eredeti terv szerint ju-
lius 8, 9-én játszanak Bukarestben, míg
most, az utolsó pillanatban mégis más-
képpen határozott a szövetség. Eszerint
július 8, 9-én a ligabajnoki döntőt fogja
vívni a Juventus a Prahova csapatával és
erre a napra a szövetség más mérkőzést
nem engedélyezett, úgy, hogy az Elektro-
mos kénytelen volt egy héttel elhalasztani
utazását és bukaresti két mérkőzését az
Unirea Tricolor és a Venus ellen július 15-
én és 16-án fogja játszani.

Rövid sporthirek

Déva. Budai 11—CFR (Piski) 5:1 (3:0)
Bíró Sebesan. A budaiak felülmúló tech-
nikával, szép játékkal győztek.

Nagyszeben. SMTE—NSE 2:0. A Tal-
mácsi Fraternitas kupáért folyó küzde-
lemben fölényesen győzött az SMTE.
Mindkét gólt Vincze lőtte.

Gyulafehérvár. Budai 11—Unirea 3:2
(2:2). A budai mindkét félidő első 10
percében rugta a gólokat Molnár és Bach-
mann (2) révén.

Nagybánya. Vasárnap a Miskolci Atti-
la játszik Nagybányán a „Phoenix” ellen.

Budapest. Berlinben a magyarok 0:0
arányban, eldöntetlenül végeztek Berlin
válogatottja ellen.

Iskolák Egyesületek

— Pályázati hirdetmény. Pályázatot
hirdetünk a sfántu-gheorghei-sepsiszent-
györgyi ref. Székely Mikó-kollégium fő-
gimnáziumánál megüresedett 1. igazgatói
titkári és 2. természetrajz főszakos teljes
képesítésű rendes, illetve licencias hely-
ettes tanári állásra. Az igazgatói titká-
ri tanári, jogi, lelkészi vagy tanítói ok-
levéllel bíró olyan ref. vallású román ál-

lampolgárok pályázhatnak, akik katonai
kötelezettségüknek eleget tettek s a román
nyelvet szóban és írásban tökéletesen bir-
ják. Az ig. titkár fizetése képesítésének
megfelelő, a természetrajz főszakos rendes
vagy helyettes tanáré pedig az egyházke-
rület igazgatótanácsa által megállapított
javadalom lesz. A szabályszerűen felsze-
relt pályázati kérelmek legkésőbb július
hó 10-ig a kollégium igazgatóságához
nyújtandók be. Bővebb felvilágosítási
ugyanott szereshető. Sfántu-Gheorghe—
Sepsiszentgyörgy, 1933 június hó 28-án.
Kónya Kálmán főgondnok, Szász Béla
jegyző.

— A nyilvánossági joggal bíró székely-
udvarhelyi róm. kath. liceum (főgimná-
zium) a jövő 1933-34. tanévre is felvesz
róm. kath. és protestáns vallású tanulókat.
A főgimnáziummal kapcsolatban régi jó-
hírnévnek örvendő, kényelmes berendezé-
sű fiúnevelőintézet (internátus) van, mely
ben igen szerény díjazásért jó ellátásban
és gondos felügyeletben részesülnek a nö-
vendékek. Figyelemreméltó, hogy az első
ellátási díjért a napi 3-szori étkezés (reg-
geli, ebéd, vacsora), mellett a naponkénti
dél fél órai tejtartás is be van vezet-
ve a fiúnevelőintézet növendékei részére.
Székelyudvarhely igen kellemes fekvésű,
nem zord és mégis havasi tisztaságú le-
vegőjű fürdővel övezett város, melynek
legszebb, parkírozott részén fekszik a két
testvér-intézet: a főgimnázium és fiúne-
velőintézet (internátus). Részletes pros-
pektust kívánunk, 10 lej postabélyeg elle-
nében készséggel küld: A székelyudvarhe-
gyi róm. kath. fiúnevelőintézet igazgatósá-
ga, Odorheiu, jud. Odorheiu.

Utolsó találkozás

Az ötvenesztendősi találkozóra utazott
két öreg ur. Huszonöt esztendője nem ta-
lálkoztak és előbb csak nézegették egy-
mást. Aztán egyszerre mondták ki:

— Pista! Józsi!

Felugrottak, összeölelkeztek. Pista 68
esztendő és két hónapos volt, Józsa há-
rom hónappal öregebb. A könnyeiket tö-
röltgették.

— Hová lett a tömött, érett buzakalás-
hajad, Józsi?

— Hát a te kékfekete kőkényhajad
Pista?

— Ha ezt nekünk ötven esztendő előtt
valaki így megmutatta volna! Azt hittük,
nem is Hiparchos mérte fel először a vi-
lágot, hanem mi fogjuk felmérni és kiki-
annyt szakít ki a világból magának, a
mennyt akar.

Kacagtak.

— Nekem ugyan kevéske jutott a vi-
lágból — mondta Pista. — Annál több a
bajokból. Egy nagy család a hátam mö-
gött és az anyagi nyugalomból csak any-
nyi, hogy egyik napot a másik után sike-
rült eltologatni. Neked ugyan könnyebb
volt. Ha ugyan még ma is agglégény vagy
— Az vagvok. Se feleségem, se gyerme-
kem. Tűrhető egészségem és kevés, de ren-
des megéheztetem.

— Szóval boldog vagy.

— Lehet. Nem tudok róla.

— Ez azért van, mert nem voltak örö-
meid. Nem voltak gyermekeid.

— És neked?

— Öt volt.

— Csak volt.

— Ma már mind a maga szárnyán re-
pül. Egy Amerikában, egy Braziliában él
a három lányom férjével, távoli vidéken.

— Eszerint nincs több gyereked, mint
nekem. Ötvegy is vagy, hát ott állsz, ahd
én. Egyedül. Vallamikor azt hittük, az
egész világ lábunk előtt fog heverni. Ta-
lán a többieknek sikerült. Majd meglát-
juk estére.

Estére együtt ült az egész társaság egy
vendéglőben. A husz iskolatárs közül ti-
zen. Hatan meghaltak, egy betegen fe-
küdt, egy a tébolydában, kettő Ameriká-
ban.

A tíz öreg nagy örömmel ülelkezett ösz-
sze. Három elhozta a feleségét. Egyik ösz-
haju, szolid, egyszerű asszony, a másik za-
jos, nagyszavú, okos és ravaszszemű asz-
szony, aki mindenféle fegyvernemmel tu-
dott harcolni az úra, a fia, a leányai és
a vejei érdekében. A harmadik öregasz-
szony a festett hajával, drága ékszereivel,
egy rejtelmes titok varázsát terjesztette
maga körül.

Vacsora közben az iskolatársak megpró-
bálták belenézni egymás életébe. Nem si-
került. Nők ültek közöttük és mindenki a
szerencséséről, a boldogságáról, a sikerei-
ről beszélt. És mert mindenki meg volt
rőla győződve, hogy a másik hazudik,
minden melegség és ragaszkodás nélkül
váltak el, a legkisebb vágy nélkül, hogy
valaha még lássák egymást. Egyik halra
ment, a másik jobbra, már mindenki felfé-
az élet utcáin és mégis úgy váltak el, mint
ha most indultak volna el felfelé.

L. T.

MIELŐTT ÖN SZÜKSÉGLÉTÉT FEDEZI

**Fürdőruhákban,
Füldőcipőkben,
Füldősapkában,
Füldőruhaöv**

**Sporting-Panama,
Sporting-Flor,
Sportbluz
Sportharisnya**

**Tenisz-zoknik,
Gyermekezoknik,
Férfi-zoknik,
Selyemharisnya**

keresse fel gyári lerakatunkat

**Márka
árak!**

HERCULES S. A. BRASSÓ,
KAPU-UTCA 32

**Gyári
árak!**

Nyilttér*)

NYILATKOZAT

A B. L. 1932 évi május 30-án kelt 122. számában „Újabb közbirtokossági botrány Csikmegyében” cím alatt, mely szerint Péter Imre kb. elnök és Márkos Ignác pénztárnok ellen — én társaimmal feljelentést tettem a járásbírósnak — a vizsgálattal során beigazolódott, hogy jelentésünkben foglaltak a valóságot nem fedik, mert nevezettek a birtokosság pénztárából nem kölcsönöztek pénzt, hanem éppen ellenkezően — ők előlegezték pénzeket a birtokosság pénztárának.

Azon állítást, hogy Márkos Ignác pénztárnok a csicsói mezőn sétált, amíg a járásbíró el nem tűnt a láthatárról — teljesen valótlan állítás, mert ezen a napon fontos kiküldetésben volt és nem volt előzetesen tudomása a pénztár vizsgálatáról.

A járásbíró 1932. évi június hó 27-én az ügyet letárgyalta és a számadásokat igazoltnak találta, igazgatóságot a vád alól felmentette és állásába visszahelyezte, a birtokosság tovább vezetésével megbízta.

Ezekután a feljelentésünkben foglalt téves és alaptalan kitételekért bocsánatot kérek.

Csiksomlyó, 1932 július hó 31-én.

Péter József idős.

E rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HALLÓ HALLÓ!
Szombaton, július 1-én újra megnyílik a

Schneiderzwinger-hez
címzett

Brassó, Lópiac 17 sz. alatti

közkedvelt vendéglő-helyiség.
Elsőrendű meleg és hideg konyha, leg
jobb italok, kifogástalan kiszolgálás. A
n. é. közönség. sz. pártfogását kéri az új
bérlet.

OLAH FERENC

a „Schwarzburg” volt bérletje

Korszerű Husnélküli Táplálkozás

Utáigazításokkal és konyhareceptekkel
Vese, gyomor, stb. betegek diétás ellátá-
sára. — Étrendi tanácsokkal, 303 recepttel
és 94 összeállított menüvel.

Irta: Dr. Rusznayk István, budapesti
szanatóriumi vezetőorvos.

Ára: 95 lej, postán, utánvétellel 115 lej.

Kapható a Brassói Lapok Könyvostályában

HOGYAN ÉLJEN A SZIVBAJOS EMBER?

Szívba, érelmeszesedés, vérnyo-
más. Irta: BOGDAN KÁROLY egy.
m. tanár, ell. főtanácsos. Legjobb
könyv a szívbetegségekről és an-
nak gyógykezeléséről. Ára 78 lej.

Brassói Lapok Könyvostályája

ELISMERTEN

a legjobb román szótár a Dr. DAVID
GYORGY féle nagy

KÉZI SZÓTÁR

Részenként több mint 24 ezer címszót tar-
talmaz. Román-Magyar rész füze 60. — II. Ma-
gyar-Román rész füze 60. — a két rész együtt
kötve egész vászon kötésben 150. — lej; diszes
félbőr kötésben 240. — lej

LILIPUT ZSEBSZÓTÁR

2 rész ára 60. — lej

Kapható minden könyvkereskedésben. Kiadta a
BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSTÁLYA

Hogyan éljen a gyomor és bélbajos ember?

Irta: Dr. Lukács Pál főorvos.

Gyakorlati tanácsok gyomor- és bélbetegsé-
gekben szenvedők részére. Ára 78. — lei.

Kapható a Brassói Lapok Könyvostályában

Magyarország Története

írta:

ECKHARDT FERENC

A Pázmány Péter-egyetem ny. r. tanára.

Egész vászonkötés, 324 oldal.

Ára 90 lej. — Utánvétellel 115 lej.

Kapható a Brassói Lapok Könyvostályá-
ban Brassó, Kapu-u. 56-58.

Rudolf Lang

BŐRKERESKEDÉS

Brassó, Lópiac 8.

Talp és cipőfelsőbőrök, cipészkelekek,
cipőfelsőrész-készítés.

Olcsó árak! Szolid kiszolgálás!

Közvetítési iroda

Révész és Elisei
Gábor

Brassó, Korona-szálló épület. Telef. 5-72

Foglalkozik: házak, telkek
eladásával, üres és befo-
zott szobák és lakások bé-
radásával, értékesít bank-
betétkönyveket, lebonyolít kü-
lönféle tranzakciókat és leg-
előnyösebben közvetít pénz-
kölcsönöket.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állástkeresőknek, vagy ugyan-
azon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Új, dupla HORGOLT AGY-
TERÍTŐ olcsón eladó. Vár-
utca 27., I. em. baloldalt.

11895

Jóforgalmu gyógyszerár,
bányavidéken, családi okok-
ból eladó. Ajánlatok „Gyógy-
szertár” jellegére a kiadóba.

Keresek 50-60 Hp. szivógáz-
motort, generátorral, komplett
és kisebb fajta kombinált
hengerezéket. Cim: Fiókiadó.
Targu-Mures.

11896

Eladó két szoba, konyha,
üzlet- és mellékhelyiséggel.
Krisána 2.

11877

Kisebb családi házat ven-
nék. Ajánlatokat „Kézpénz-
zel fizetek” jellegére a kiadóba
kérek.

11951

Turbinás malmot keresek
bérbe, felszerelésem. Vezek
tizennyolcas Gátert, gőzgép-
pel. „Stefán”, Bucuresti, So-
sea Pantilimon 224.

11994

Keresek megvételre jókar-
ban levő, pótkocsis motorke-
rékpárt. Cimeket hétfőn reg-
gelig a kiadóba kérek.

11992

Schweighofer zongora bér-
beadó. Megtekinthető Jakab
Istvánénál, Brassó, Szent
János-utca 22.

11991

ELADÓ nagyon olcsón egy
új könnyű fekete hajtókecsi.
Szabó Márton, Braşov, Str.
Lungă 74.

11989

Racoşul de Sus község
korcsmája folyó évi július hó
14-én három évre hasznóbér-
be adatik. Kiküldési ár 12.000
lej. Részletes feltételek a pri-
márián megtekinthetők. A
községben ezenkívül még
csak egy üzlet van. Prima-
ria comunala.

11987

Keresünk megvételre 30-
40 darab drótkötélpályához
használt automatikus kapcs-
lókészüléket. Ajánlatok ren-
dszer, megtekintési hely és ár-
megjelöléssel Soc. Ardeleana
Covasna 2. intézendők

11984

2 ágy, régi ajtó, ablakok,
egy divány olcsón eladó. Egy
különbejárati szoba irodá-
nak, vagy műhelynek alkal-
mas, kiadó. Kapu-utca 26.

11976

TACO REGULATOR,
Fordson traktorhoz, teljesen
új, több darab eladó. Targu-
Mures, Baranyi Béla, Str.
Speratei I.

11985

VILLATELEK a cenzus-
sétány mellett eladó. Bőveb-
bet: Mátyás, Szent János-ut-
ca 5. Telefon 81.

11975

Schmollpastával szemben, a
Széles-utca 6/b sz. ház mű-
götti 450 négyzetméter telek,
napos oldal, négyzetméter-
ként 280 lejért eladó. Bőveb-
bet Gaál építésznél, Brassó

11978

Állást keres

Gyógyszerészi diplomával
rendelkező férfi „Bármilyen
állást vállalna” jellegére a
brassói kiadóba.

11996

Állást nyer

Ügyes segéd lányok felvétet-
nek nőruha szalonba. Brassó,
Hirsch-utca 28.

11988

GYAKORLOTT SZAK-
MUNKÁST automatikus
nagy szalagfűrészhöz felvesz
Bran faipar, Brassó-Bertalan.

11974

Egy perfekt, önállóan dol-
gozó onkológus és manikűr-
zőnő kerestetik teljes ellátás-
sal. Fizetés levélben, meg-
egyeztetés szerint. Azonnal be-
léphet. Cim: a kiadóban
„Önálló” jelige alatt.

11979

Lakás

Két szoba, konyha novem-
ber elsejére kerestetik a bel-
város közelében. Cim 11831
szám alatt a kiadóban.

Hosszu-utca 32. sz. alatt
modern, 3 szobás lakás kiadó.
Érdeklődni Haas, Kapu-utca
10.

11801

2-3 szobás modern, nap-
lakást keres gyermektelen
zaspár. Cimeket „Központh-
közeli” jellegére a kiadóba
rünk.

118

2-3 szobás modern lak-
keresek Kut-utca, vagy 116
véd-utca környékén. Ci-
Str. Carpaţilor 6. Tel. 137.

119

Üzlethelyiség kiadó augus-
tus 1-étől, Brassóban, Buz-
soron, Sft. Adormirii tel-
plomban. Felvilágosít-
ugyanott.

118

Napos KÉT SZOBA, kony-
ha kiadó. Brassó, Hosszu-
ca 49.

119

Vegyes

PALINKA-FÖZDE, Brassó,
Plevna-utca 5. (Külváros)
Gyümölcsből és sepről p-
linkafőzést vállal.

119

CSERNÁTFALUBAN (Reg-
le Ferdinand 650., postá-
szemben) fogorvosi rend-
nyit.

119

Elefántné brassói füzös-
lonja átköltözött Fekete-
3. szám alá. I. emelet. 119

Házasság

Gyermektelen, intellige-
ns, 37 éves, jó megje-
nési, szépnak mondott, lev-
leznék urakkal, házasság-
jából. Aki mellett a bold-
ságom megtalálom, anna-
gondnélküli, kényelmes é-
tet biztosítok. Közvetítő-
zárva. „Gondnélküli élet” je-
ligére. Post Restante, Dárs-
jud. Braşov.

119

Férjhez menne 35 éves
gyar katolikus, jómegje-
nési, intelligens, szépnak
mondott, finom lelkű gy-
meztelen urinő, kinek jól
vedelmező üzlete van, oly-
urhoz, aki tudna hozni
ezer lej készpénzt, üzlet-
gyobbitásra. Közvetítő-
zárva. Fényképes levele-
„Boldogság” jellegére. Pos-
Restante, Dárs. Jud. Br-
şov.

119

Elegáns, Hygienikus kiszolgálás

FILIPANITS NŐI- és FÉRFI
FOURÁSZ SZALONJÁBAN
BRASSÓ, KAPU-UTCA 40.

„MARGARET” Női divatszalon

Brassó, Virágos 10. Marmarosch-palota.
Angol és francia munkák, izléses kivitelben,
olcsó árakon készülnek.